

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
ПОСІБНИК**

**ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО”
(відповідно до вимог ECTS)
для студентів IV курсу факультету № 9
та студентів V курсу факультетів
№ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10**

**Харків
«Право»
2010**

ББК 67.9(4УКР)308я73
Н 15

Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять з навчальної дисципліни “Кримінально-виконавче право” (відповідно до вимог ECTS) для студентів IV курсу факультету № 9 та студентів V курсу факультетів № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10 / Уклад.: О.В. Лисоєд, О.В. Ткачова, М.П. Черненко. – Х.: Нац. юрид. акад. України, 2010. – 112 с.

У к л а д а ч і : О.В. Лисоєд,
О.В. Ткачова,
М.П. Черненко.

Рекомендовано до видання редакційно-видавничою радою академії (протокол № 2 від 04.03.2010 р.)

ББК 67.9(4УКР)308я7

© Національна юридична академія України, 2010
© «Право», 2010

1. ВСТУП

Кримінально-виконавче право – сукупність загально-обов'язкових, забезпечених силою державного примусу норм, що регламентують діяльність органів та установ виконання покарань, визначають порядок виконання й умови відбування покарань, регулюють правовідносини, що виникають у сфері виконання покарань.

Кримінально-виконавче право являє собою самостійну галузь права, що характеризується власним предметом і методом правового регулювання, а також системою норм. Разом із тим норми кримінально-виконавчого права є похідними від норм кримінального права; визначаючи процедуру виконання-відбування покарань, вони виконують допоміжну роль у реалізації інституту покарань, зумовлену матеріальними кримінально-виконавчими нормами.

Навчальна дисципліна включає до себе Загальну та Особливу частини кримінально-виконавчого права.

У Загальній частині розглядаються загальнотеоретичні питання кримінально-виконавчого права, політики у сфері виконання кримінальних покарань, правового статусу засуджених, міжнародних стандартів поведіння із засудженими, нагляду і контролю за виконанням кримінальних покарань тощо.

В Особливій частині аналізуються питання, які стосуються виконання усіх видів кримінальних покарань, передбачених Кримінальним кодексом України 2001 р. Окрема увага приділена виконання покарання у виді позбавлення волі: класифікації засуджених до цього виду покарання, режиму, порядку і умовам виконання, особливостям відбування покарання в колоніях різних видів, застосуванням до засуджених до позбавлення волі заходів виправлення і ресоціалізації, питанням звільнення від відбування покарання та здійснення нагляду і контролю за поведінкою осіб, звільнених від відбування покарання.

При підготовці до занять студенти IV курсу факультету № 9 і V курсу інших факультетів повинні опрацювати необхідні розділи підручників та рекомендованої літератури, засвоїти положення відповідних глав Кримінально-виконавчого кодексу

України, ознайомитися з нормативно-правовими документами Державного департаменту України з питань виконання покарань, іншими законодавчими актами.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти IV курсу факультету № 9 повинні:

- знати стан основних проблем науки кримінально-виконавчого права, систему органів і установ виконання покарань, порядок і умови виконання кримінальних покарань, перспективи приведення кримінально-виконавчого законодавства України до міжнародних стандартів поведження із засудженими;

- уміти вільно орієнтуватися у кримінально-виконавчому законодавстві та підзаконних нормативно-правових актах, правильно тлумачити та застосовувати норми кримінально-виконавчого права у процесі своєї практичної діяльності.

Студентам V курсу інших факультетів необхідно:

- знати основи кримінально-виконавчого права, мету і завдання кримінально-виконавчого законодавства, порядок і умови виконання різних видів покарань, засоби виправлення, ресоціалізації і адаптації засуджених і осіб, які звільнені від відбування покарання;

- уміти використовувати отримані знання для з'ясування конкретних питань діяльності установ і органів, які виконують кримінальні покарання.

Навчально-методичний посібник передбачає тематику практичних занять і самостійної роботи студентів з кримінально-виконавчого права. У зв'язку з розбіжностями в кількості навчальних годин, передбачених для вивчення дисципліни “Кримінально-виконавче право” на IV курсі факультету № 9 та на V курсі всіх інших факультетів звертаємо увагу, що теми, передбачені для V курсу всіх факультетів, мають таку позначку: Тема для студентів V курсу факультетів № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10.

Що стосується загального розрахунку годин, критеріїв оцінки успішності студентів та поточного модульного контролю знань студентів, для студентів IV курсу факультету № 9 слід керуватися розд. 2.1; 6.1; 10.1, а для студентів V курсу факультетів № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10 – розд. 2.2; 6.2; 10.2.

Інші розділи посібника мають загальне призначення для всіх студентів, які вивчають дисципліну “Кримінально-виконавче право”.

2. ЗАГАЛЬНИЙ РОЗРАХУНОК ГОДИН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО”

2.1 ЗАГАЛЬНИЙ РОЗРАХУНОК ГОДИН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО” для студентів факультету № 9

№ п/ п	Модулі/Теми	Всього годин	У тому числі			
			лекції	практичні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
1	2	3	4	5	6	7

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Загальна частина курсу кримінально-виконавчого права – 38 год

1	Політика у сфері виконання покарань. Історія органів і установ виконання покарань	8	2	2	2	2
2	Поняття кримінально-виконавчого права. Принципи кримінально-виконавчого права	8	4	2	2	
3	Законодавство України у сфері виконання і відбування покарань. Наука кримінально-виконавчого права	4	2		2	
4	Правовий статус засуджених	6	2	2	2	
5	Органи і установи виконання покарань	6	2	2	2	
6	Нагляд і контроль за виконанням покарань	6	2	2	2	
Всього		38	14	10	12	2

Продовження

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Виконання покарань, не пов'язаних з ізоляцією від суспільства – 34 год

7	Міжнародні стандарти поведіння із засудженими. Виконання покарань у зарубіжних країнах	10	4	2		4
8	Виконання покарань у виді штрафу та конфіскації майна.	6	2	2	2	
9	Виконання покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю	6	2	2	2	
10	Виконання покарання у виді громадських робіт	6	2	2	2	
11	Виконання покарання у виді виправних робіт	6	2	2	2	
Всього		34	12	10	8	4
Всього I та II модулі		72	26	20	20	6

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. Виконання покарань, пов'язаних з ізоляцією від суспільства – 38 год

12	Виконання покарання у виді арешту	6	2	2	2	
13	Виконання покарання у виді обмеження волі	6	2	2	2	
14	Виконання покарання у виді тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців	6	2	2	2	
15	Класифікація засуджених до позбавлення волі та їх розподіл за видами кримінально-виконавчих установ. Загальні положення виконання покарання у виді позбавлення волі	10	4	2	2	2
16	Режим у колоніях та засоби його забезпечення	10	4	2	2	2
Всього		38	14	10	10	4

Закінчення

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV. Відбування покарання у колоніях.
Звільнення від відбування покарання – 34 год**

17	Умови відбування покарання в колоніях	8	4	2		2
18	Праця засуджених до позбавлення волі	6	2	2	2	
19	Виховний вплив на засуджених до позбавлення волі	4	2		2	
20	Особливості відбування покарання в колоніях різних видів. Виконання покарання у виді довічного позбавлення волі	4	2			2
21	Звільнення від відбування покарання	6	2	2	2	
22	Нагляд за особами, звільненими від відбування покарання. Здійснення контролю за поведінкою осіб, звільнених від відбування покарання	6	2	2	2	
Всього		34	14	8	8	4
Всього III та IV модулі		72	28	18	18	8

**2.2 ЗАГАЛЬНИЙ РОЗРАХУНОК ГОДИН
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО”
для студентів факультетів № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7,10**

№ п / п	Модулі/Теми	Всього годин	У тому числі			
			лекції	практичні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
1	2	3	4	5	6	7

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Основні теоретичні положення кримінально-виконавчого права. Виконання покарань, не пов'язаних з позбавленням волі – 24 год

1	Поняття кримінально-виконавчого права, предмет і система курсу	3	2		1	
2	Правовий статус осіб, які відбувають кримінальні покарання	6	2	2		2
3	Органи і установи виконання покарань	4	2		2	
4	Виконання покарань у виді штрафу і конфіскації майна	3	2		1	
5	Виконання покарань у виді громадських та виправних робіт	4	2	2		
6	Виконання покарання у виді обмеження волі і арешту	4	2	2		
Всього		24	12	6	4	2

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Виконання покарання у виді позбавлення волі. Звільнення від відбування покарання – 30 год

7	Класифікація засуджених до позбавлення волі та їх розподіл за видами колоній	4	2	2		
8	Умови відбування покарання в колоніях	4	2		2	
9	Режим у колоніях та засоби його забезпечення	6	4	2		
10	Особливості відбування покарання в колоніях різних видів	4	2	2		
11	Звільнення від відбування покарання та контроль	4	2	2		
12	Нагляд за особами, звільненими від відбування покарання	6	2		2	2
Всього		28	14	8	4	2
Всього I та II модулі		52	26	14	8	4

ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою Національної юридичної
академії України імені Ярослава Мудрого
(протокол № 6 від 22.06. 2007 р.)

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО”

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Розділ 1. ПОНЯТТЯ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОГО ПРАВА, ПРЕДМЕТ І СИСТЕМА КУРСУ

Політика у сфері виконання покарань. Цілі, принципи, стратегія, напрямки політики у сфері виконання покарань. Державний департамент України з питань виконання покарань як суб'єкт реалізації політики у сфері виконання покарань.

Кримінально-виконавче право як форма політики у сфері виконання покарань. Поняття кримінально-виконавчого права. Основні принципи кримінально-виконавчого права.

Діяльність органів та установ виконання покарань як предмет регулювання у кримінально-виконавчому праві. Основні напрямки діяльності органів та установ виконання покарань. Структурно-функціональна характеристика діяльності органів та установ виконання покарань. Процес виконання-відбування покарання як об'єкт кримінально-виконавчої діяльності. Адміністрація органів та установ виконання покарань як суб'єкт виконання покарання.

Мета кримінально-виконавчої діяльності. Правові та матеріально-предметні засоби кримінально-виконавчої діяльності. Засуджений як суб'єкт відбування покарання. Учасники кримінально-виконавчої діяльності. Кримінально-виконавчі правовідносини як форма кримінально-виконавчої діяльності.

Наука кримінально-виконавчого права та її предмет.

Предмет і система курсу кримінально-виконавчого права.

Розділ 2. ІСТОРИЧНІ СВДОЦТВА ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ

Регулювання виконання покарань у джерелах XVII – початку XX століть. Права, за якими судиться малоросійський народ (1743). Проект Устава про тюрми (1787). Звід установ та уставів про тримання під вартою та про засланих (1832). Проект положення про виправні тюрми. Уложення про покарання кримінальні та виправні (1845). Положення про військові тюрми (1869). Про заснування у складі Міністерства внутрішніх справ Головного тюремного управління (1879). Про заснування місць тримання під вартою, спорудження їх та управління ними (1890). Устав конвойної служби (1907). Положення про виховно-виправні заклади для неповнолітніх (1909). Порядок тримання арештантів у місцях ув'язнення (1912). Загальна тюремна інструкція (1912). Правила внутрішнього тюремного розпорядку (1916).

Виправно-трудова законодавство України за часів СРСР. Виправно-трудоий кодекс Української РСР (1925). Положення про виправно-трудоі табори (1930). Виправно-трудоий кодекс Української РСР (1970).

Сучасне кримінально-виконавче законодавство України. Кримінально-виконавчий кодекс України (2003).

Розділ 3. ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ У СФЕРІ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ

Конституція України – основа правового регулювання діяльності органів та установ виконання покарань. Закон як основна форма вираження політики у сфері виконання покарань.

Чинне кримінально-виконавче законодавство України. Загальна характеристика Кримінально-виконавчого кодексу України. Мета та завдання кримінально-виконавчого законодавства України. Принципи кримінально-виконавчого законодавства України.

Накази та інструкції Державного департаменту України

з питань виконання покарань як форма регулювання правовідносин у сфері виконання покарань.

Р о з д і л 4. ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ І ЗАСТОСУВАННЯ ДО ЗАСУДЖЕНИХ ЗАСОБІВ ВИХОВНОГО ВПЛИВУ

Поняття виконання та відбування покарання, їх основні ознаки та зміст.

Форми виконання покарань у виді позбавлення волі.

Виконання покарань, що не пов'язані з позбавленням волі засуджених.

Виконання покарань, що пов'язані з виховним впливом на засуджених, їх види та специфічні ознаки.

Відмінність виконання покарань, пов'язаних із виховним впливом, від виконання покарань, що не пов'язані із застосуванням засобів виправлення і ресоціалізації.

Виправлення і ресоціалізації засуджених як мета соціально-виховної діяльності персоналу органів та установ виконання покарань. Поняття соціально-виховної роботи. Основні засоби виправлення і ресоціалізації засуджених.

Р о з д і л 5. ПРАВОВИЙ СТАТУС ЗАСУДЖЕНИХ

Поняття правового статусу засуджених. Основи правового статусу засуджених. Правовий статус засуджених та проблема дотримання прав і свобод людини та громадянина.

Основні права засуджених. Право засуджених на особисту безпеку.

Основні обов'язки засуджених.

Законні інтереси засуджених.

Закріплення правового становища засуджених у кримінально-виконавчому законодавстві. Загальні принципи визначення правового статусу засуджених. Норми кримінального законодавства та вирок суду як джерело обмежень прав та свобод засуджених.

Розділ 6. ОРГАНИ І УСТАНОВИ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ

Види органів і установ виконання покарань. Кримінально-виконавчі установи відкритого і закритого типу.

Державна виконавча служба. Кримінально-виконавча інспекція. Військові частини, гауптвахти. Арештні доми. Виправні центри. Дисциплінарний батальйон. Виправні та виховні колонії.

Місця позбавлення волі, які не виконують функцію виконання покарань.

Управління органами та установами виконання покарань. Державна кримінально-виконавча служба України. Основні завдання Державного департаменту України з питань виконання покарань.

Організаційна та просторова структура виправної колонії. Відділення соціально-психологічної служби як основна організаційна ланка в структурі кримінально-виконавчої установи.

Взаємодія органів та установ виконання покарань з іншими органами держави, які здійснюють боротьбу зі злочинністю.

Розділ 7. НАГЛЯД І КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ КРИМІНАЛЬНИХ ПОКАРАНЬ

Прокурорський нагляд за виконанням кримінальних покарань.

Відомчий контроль за діяльністю органів і установ виконання покарань.

Відвідування установ виконання покарань.

Участь громадськості у виправленні і ресоціалізації засуджених.

Розділ 8. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ПОВОДЖЕННЯ ІЗ ЗАСУДЖЕНИМИ

Мінімальні стандартні правила поведження з ув'язненими (1955). Декларація про захист усіх осіб від тортур

та інших жорстоких, нелюдських чи таких, що зневажають людську гідність, видів поведження та покарання (1975). Кодекс поведінки посадових осіб у підтриманні правопорядку (1979). Принципи медичної етики, що стосуються ролі працівників охорони здоров'я, а особливо лікарів, у захисті ув'язнених чи затриманих осіб від тортур та інших жорстоких, нелюдських чи таких, що принижують людську гідність, видів поведження та покарання (1982). Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують людську гідність, видів поведження і покарання (1984). Заходи, що гарантують захист прав тих, хто засуджений до страти (1984). Мінімальні стандартні правила ООН, що стосуються відправлення правосуддя щодо неповнолітніх (Пекінські правила), (1985). Звід принципів захисту всіх осіб, що зазнали затримання або ув'язнення в будь якій формі (1988) р. Мінімальні стандартні правила ООН стосовно заходів, не пов'язаних з тюремним ув'язненням (Токійські правила) (1990). Основні принципи поведження із в'язнями (1990). Керівні принципи ООН по попередженню злочинності серед неповнолітніх (Ел-Ріядські керівні принципи, 1990). Правила ООН, що стосуються захисту неповнолітніх, позбавлених волі (1990).

Європейські тюремні правила (2006).

ОСОБЛИВА ЧАСТИНА

Р о з д і л 9. ВИКОНАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИДІ ШТРАФУ

Порядок і умови виконання покарання у виді штрафу.

Добровільна та примусова сплата штрафу.

Компетенція державного виконавця при примусовому виконанні штрафу.

Відстрочка та розстрочка виплати штрафу.

Відповідальність за ухилення від сплати штрафу.

Розділ 10. ВИКОНАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИДІ ПОЗБАВЛЕННЯ ВІЙСЬКОВОГО, СПЕЦІАЛЬНОГО ЗВАННЯ, РАНГУ, ЧИНУ АБО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО КЛАСУ

Порядок виконання покарання у виді позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу.

Обов'язки суду, що постановив вирок про позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу.

Обов'язки посадових осіб чи органів, які присвоїли військовоє, спеціальне звання, ранг, чин або кваліфікаційний клас, у зв'язку з винесенням вироку про позбавлення засудженого звання, рангу, чину або класу.

Правові наслідки позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу.

Розділ 11. ВИКОНАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИДІ ПОЗБАВЛЕННЯ ПРАВА ОБІЙМАТИ ПЕВНІ ПОСАДИ АБО ЗАЙМАТИСЯ ПЕВНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

Порядок виконання покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю. діяльністю.

Обов'язки засуджених до покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.

Відповідальність за ухилення від відбування покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.

Розділ 12. ВИКОНАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИДІ ГРОМАДСЬКИХ РОБІТ

Порядок виконання покарання у виді громадських робіт.
Умови відбування покарання у виді громадських робіт.

Обчислення строку покарання у виді громадських робіт.

Обов'язки власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу за місцем відбування засудженими покарання у виді громадських робіт.

Відповідальність засуджених до покарання у виді громадських робіт.

Розділ 13. ВИКОНАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИДІ ВИПРАВНИХ РОБІТ

Порядок виконання покарання у виді виправних робіт.

Умови відбування покарання у виді виправних робіт. Обчислення строку покарання у виді виправних робіт.

Обов'язки власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу за місцем відбування засудженими покарання у виді виправних робіт. Порядок провадження відрахувань із заробітку засуджених до виправних робіт.

Заходи заохочення та стягнення, що застосовуються до засуджених до виправних робіт.

Відповідальність за ухилення засудженого від відбування покарання у виді виправних робіт.

Розділ 14. ВИКОНАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИДІ КОНФІСКАЦІЇ МАЙНА

Порядок виконання покарання у виді конфіскації майна. Майно, що підлягає конфіскації.

Дії державного виконавця, що спрямовані на виконання покарання у виді конфіскації майна. Обов'язки третіх осіб щодо майна, яке підлягає конфіскації.

Передача конфіскованого майна засудженого фінансовим органам. Конфіскація майна, яке було виявлене після виконання вироку.

Відповідальність за приховування майна, що підлягає конфіскації.

Розділ 15. ВИКОНАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИДІ АРЕШТУ

Місця відбування покарання у виді обмеження арешту.

Порядок і умови відбування покарання у виді арешту. Залучення осіб, засуджених до арешту, до праці.

Матеріально-побутове та медичне обслуговування засуджених до арешту.

Заходи заохочення та стягнення, що застосовуються до осіб, засуджених до арешту.

Розділ 16. ВИКОНАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИДІ ОБМЕЖЕННЯ ВОЛІ

Місця відбування покарання у виді обмеження волі. Направлення засуджених до обмеження волі для відбування покарання. Обчислення строку покарання у виді обмеження волі.

Порядок і умови відбування покарання у виді обмеження волі. Умови праці засуджених до обмеження волі. Обов'язки адміністрації виправного центру. Обов'язки власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу за місцем роботи засуджених до обмеження волі.

Матеріально-побутове забезпечення засуджених до обмеження волі. Соціально-виховна робота із засудженими до обмеження волі.

Застосування заходів заохочення та стягнення до осіб, що відбувають покарання у виді обмеження волі. Відповідальність за ухилення від відбування покарання у виді обмеження волі.

Розділ 17. ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ ЩОДО ЗАСУДЖЕНИХ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

Правове регулювання процесу виконання-відбування покарання засудженими військовослужбовцями.

Порядок виконання покарання у виді службових обме-

жень для військовослужбовців. Особливості відбування арешту військовослужбовцями.

Порядок виконання покарання у виді тримання військово-службовців у дисциплінарному батальйоні. Режим у дисциплінарному батальйоні. Побачення і телефонні розмови засуджених військовослужбовців. Листування засуджених військовослужбовців. Короткочасні виїзди засуджених військовослужбовців за межі дисциплінарного батальйону. Організація праці, військового навчання та соціально-виховної роботи із засудженими військовослужбовцями.

Застосування заходів заохочення й стягнень до засуджених військовослужбовців.

Матеріально-побутове та медичне забезпечення засуджених військовослужбовців.

Звільнення з дисциплінарного батальйону.

Розділ 18. КЛАСИФІКАЦІЯ ЗАСУДЖЕНИХ ДО ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ

Поняття класифікації засуджених до позбавлення волі. Критерії класифікації засуджених до позбавлення волі. Види та цілі класифікації засуджених до позбавлення волі.

Визначення виду виправної колонії чоловікам, засудженим до позбавлення волі. Визначення виду виправної колонії жінкам, засудженим до позбавлення волі. Визначення виду виховної колонії неповнолітнім.

Приймання засуджених до позбавлення волі до виправних і виховних колоній. Розподіл засуджених по структурних дільницях виправних і виховних колоній.

Розділ 19. РЕЖИМ ВИКОНАННЯ ТА УМОВИ ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИДІ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ

Поняття режиму як засобу виконання та відбування покарання. Основні вимоги режиму в колоніях. Засоби забезпечення режиму в місцях позбавлення волі.

Нагляд за засудженими, організація охорони виправних колоній.

Умови відбування покарання в колоніях. Права й обов'язки засуджених до позбавлення волі. Придбання засудженими до позбавлення волі продуктів харчування та предметів першої потреби. Побачення і телефонні розмови засуджених до позбавлення волі з родичами та іншими особами. Короткочасні виїзди за межі виправних і виховних колоній. Одержання засудженими до позбавлення волі посилок (передач), бандеролей.

Зміна умов тримання засуджених до позбавлення волі в межах однієї виправної колонії та шляхом переведення до колонії іншого виду.

Матеріально-побутове та медико-санітарне забезпечення осіб, позбавлених волі.

Р о з д і л 20. ОСОБЛИВОСТІ ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ В КОЛОНІЯХ РІЗНИХ ВИДІВ

Виправні колонії мінімального рівня безпеки.

Виправні колонії середнього рівня безпеки.

Виправні колонії максимального рівня безпеки.

Особливості відбування покарання у виді позбавлення волі засудженими жінками і неповнолітніми.

Порядок виконання та умови відбування покарання у виді довічного позбавлення волі.

Відбування покарання в дільниці ресоціалізації. Особливості тримання засуджених у дільниці соціальної реабілітації. Особливості тримання засуджених у дільниці посиленого контролю.

Режим особливих умов у колоніях.

Р о з д і л 21. ЗАСТОСУВАННЯ ЗАСОБІВ ВИПРАВЛЕННЯ ТА РЕСОЦІАЛІЗАЦІЇ ЗАСУДЖЕНИХ

Праця осіб, засуджених до позбавлення волі. Залучення осіб, засуджених до позбавлення волі, до праці.

Умови праці осіб, позбавлених волі: робочий час та час відпочинку, трудовий стаж, оплата праці, відрахування із заробітку. Форми організації праці засуджених до позбавлення волі.

Виховний вплив на засуджених до позбавлення волі: соціально-виховна робота з особами, позбавленими волі; загальноосвітнє і професійно-технічне навчання засуджених до позбавлення волі; самодіяльні організації засуджених до позбавлення волі; застосування заходів заохочення та стягнення до осіб, позбавлених волі.

Розділ 22. ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ. КОНТРОЛЬ І НАГЛЯД ЗА ОСОБАМИ, ЯКІ ЗВІЛЬНЕНІ ВІД ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ

Підстави звільнення від відбування покарання.

Класифікація підстав звільнення від відбування покарання.

Звільнення від відбування покарання у зв'язку з закінченням строку покарання, призначеного вироком суду. Звільнення від відбування покарання на підставі закону України про амністію та акту про помилування. Звільнення від відбування покарання на підставі скасування вироку суду і закриття кримінальної справи. Звільнення від відбування покарання на підставі закінчення строків давності виконання обвинувального вироку. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання. Звільнення від відбування покарання через хворобу. Інші підстави звільнення від відбування покарання.

Порядок звільнення від відбування покарання.

Допомога особам, які звільнені від відбування покарання.

Нагляд за особами, звільненими від відбування покарання.

Здійснення контролю за поведінкою осіб, звільнених від відбування покарання.

4. ЗАВДАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Т е м а 1. Політика у сфері виконання покарань. Історія органів і установ виконання покарань

П и т а н н я д л я о б г о в о р е н н я

1. Політика України у сфері виконання покарань: поняття та місце у державній політиці.
2. Фактори, що впливають на формування політики у сфері виконання покарань.
3. Суб'єкти формування та форми реалізації в Україні політики у сфері виконання покарань.
4. Історія законодавства у сфері виконання покарань на території сучасної України в ХНІ – поч. ХХ ст.
5. Історія законодавства у сфері виконання покарань в УРСР.
6. Законодавство України у сфері виконання покарань в 1991 – 2003 рр.

Т е м а 2. Поняття кримінально-виконавчого права. Принципи кримінально-виконавчого права

(Т е м а 1 для студентів V курсу
факультетів № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10)

П и т а н н я д л я о б г о в о р е н н я

1. Поняття кримінально-виконавчого права: його предмет і метод.
2. Взаємозв'язок кримінально-виконавчого права з іншими галузями права.
3. Кримінально-виконавчі правовідносини.
4. Принципи кримінально-виконавчого права.
5. Принципи виконання покарань, що пов'язані з ізо-

ляцією від суспільства.

6. Предмет та система курсу кримінально-виконавчого права.

Т е м а 3. Законодавство України у сфері виконання і відбування покарань. Наука кримінально-виконавчого права

(для самостійного вивчення)

1. Чинне кримінально-виконавче законодавство України.
2. Мета кримінально-виконавчого законодавства.
3. Завдання кримінально-виконавчого законодавства.
4. Кримінально-виконавчий кодекс України: структура та загальна характеристика.
5. Правила внутрішнього розпорядку установ виконання покарань: структура та загальна характеристика.
6. Наука кримінально-виконавчого права.

Т е м а 4. Правовий статус засуджених (Тема 2 для студентів V курсу факультетів № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10)

П и т а н н я д л я о б г о в о р е н н я

1. Поняття правового статусу засуджених.
2. Правовий статус осіб, що відбувають покарання у виді позбавлення волі та арешту.
3. Правовий статус осіб, що відбувають покарання у виді обмеження волі.
4. Правовий статус військовослужбовців, що відбувають покарання у виді тримання у дисциплінарному батальйоні.
5. Правовий статус осіб, що відбувають покарання у виді виправних та громадських робіт.
6. Правовий статус осіб, що відбувають покарання у

виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.

7. Правовий статус осіб, яким призначено майнові покарання.

Завдання

1. З., який відбував покарання у виді позбавлення волі у колонії середнього рівня безпеки, та О. звернулися до адміністрації колонії з проханням дозволити їм реєстрацію шлюбу.

Яке рішення повинен прийняти начальник колонії?

2. Засуджений до позбавлення волі К. відмовився від участі у виборах народних депутатів України, за що начальник відділення застосував до нього стягнення.

Дайте правову оцінку поведінці засудженого та діям начальника відділення.

3. Засуджений до обмеження волі П. звернувся до начальника виправного центру з письмовою заявою надати йому дозвіл на виїзд у найближчі вихідні дні за межі виправного центру для участі у виборах сільського голови. Начальник виправного центру відмовив засудженому у виїзді за межі виправного центру, мотивуючи тим, що права брати участь у виборах сільських голів у осіб, які відбувають покарання у виді обмеження волі, немає.

Чи правильне рішення прийняв начальник виправного центру?

4. Засуджений до позбавлення волі Б. звернувся до начальника колонії мінімального рівня безпеки із загальними умовами тримання із заявою про надання йому можливості поїхати до місця його проживання для укладення угоди купівлі-продажу автомобіля, який належить йому на праві приватної власності.

Як повинна бути розглянута заява засудженого?

5. Засуджений до позбавлення волі Г. направив письмове звернення до Уповноваженого Верховної Ради України з

прав людини, в якому прохав Уповноваженого внести на розгляд Верховної Ради України законопроект про надання щорічних відпусток засудженим до позбавлення волі, що відповідало б Конституції України та міжнародним документам.

Чи мають право засуджені до позбавлення волі звертатися до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини? Яку відповідь повинен надати Уповноважений Верховної Ради України з прав людини засудженому Г.? Які міжнародні документи передбачають право працюючих засуджених на відпустки?

6. Начальник відділення нагадав засудженому Р., який відбував покарання у виді позбавлення волі у виправній колонії мінімального рівня безпеки, у разі, якщо він не буде перевищувати норми виробітку, адміністрація колонії не буде звертатися до суду з клопотанням про включення часу його роботи в колонії у загальний трудовий стаж.

Поясніть правомірність дій начальника відділення.

7. Засуджений до позбавлення волі З. після направлення його в колонію середнього рівня безпеки відмовився від роботи у цій установі, посилаючись на те, що ст. 43 Конституції України забороняє використання примусової праці, бо вироком суду для нього не встановлений обов'язок працювати в місцях позбавлення волі.

Прокоментуйте поведінку засудженого З. Як вирішуватиметься питання залучення позбавлених волі до праці у міжнародно-правових документах?

8. Засуджений Б., який відбував покарання у колонії мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання, звернувся до начальника колонії з проханням дозволити йому відпустку для поїздки додому. На прийомі у начальника колонії він пояснив, що бажає скласти іспити до вищого технічного навчального закладу.

Чи є у засуджених до позбавлення волі право на одержання вищої освіти?

9. Х., який відбував покарання у виді позбавлення волі у колонії середнього рівня безпеки, написав звернення до Європейського суду з прав людини, у якому прохав зобов'язати Державний департамент України з питань виконання покарань направити його в іншу колонію, де б поважалась його честь і гідність. Враховуючи те, що засуджений Х. за захистом своїх прав під час відбування покарання у виді позбавлення волі до судів України не звертався, начальник колонії прийняв рішення його звернення до Європейського суду не направляти.

Поясніть рішення начальника колонії у світлі положень Європейської конвенції про захист прав людини та основних свобод.

10. Г., умовно-достроково звільнений від відбування покарання, звернувся до органів внутрішніх справ з проханням виготовити йому закордонний паспорт для виїзду в Грецію, щоб напередодні складної операції побачитися з тяжко хворим сином. Начальник відділу паспортної і міграційної служби відмовив Г. у виготовленні закордонного паспорта, через те що на час умовно-дострокового звільнення щодо нього встановлюється іспитовий строк, тому він не може покидати межі України.

Чи правомірні дії начальника паспортної та міграційної служби?

11. Засуджений П., який відбував покарання у колонії максимального рівня безпеки, звернувся до начальника колонії з проханням перевести його у безпечне місце через те, що він неодноразово отримував анонімні письмові записки з погрозою вбивства за картярський борг.

Яке рішення по забезпеченню права засудженого на особисту безпеку повинен прийняти начальник колонії?

12. На будівельному комбінаті, де працювали окремі категорії засуджених, виникла пожежа, збитки від якої склали 133,5 тис. грн. З'ясувалося, що пожежа сталася через те, що засуджені К. і В., які виконували окремі види робіт на комбінаті, палили в цеху, а недопалки викинули у сміття з дерев'яними

стружками. У зв'язку з цим начальник колонії видав наказ про перерахування з особових рахунків засуджених К. і В. грошових коштів будівельному комбінату для відшкодування збитків.

Чи правомірні дії начальника колонії?

Т е м а 5. Органи і установи виконання покарань
(Т е м а 3 для студентів V курсу факультетів
№ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10)

П и т а н н я д л я о б г о в о р е н н я

1. Система органів і установ виконання покарань в Україні.
2. Структура Державної кримінально-виконавчої служби України.
3. Основні завдання та компетенція Державного департаменту України з питань виконання покарань.
4. Організаційна структура центрального апарату Державного департаменту України з питань виконання покарань.
5. Органи і установи, які виконують кримінальні покарання щодо військовослужбовців.
6. Органи, що виконують майнові покарання.
7. Взаємодія органів та установ виконання покарань з правоохоронними та іншими державними органами.
8. Місця позбавлення волі, що не є установами виконання покарань.

Т е м а 6. Нагляд і контроль за виконанням покарань

П и т а н н я д л я о б г о в о р е н н я

1. Поняття та види контролю за виконанням покарань.
2. Міжнародний контроль за виконанням покарань.
3. Контроль органів державної влади та місцевого самоврядування за виконанням покарань.

4. Прокурорський нагляд за виконанням покарань.
5. Відомчий контроль за виконанням покарань.
6. Компетенція судів у процесі виконання покарань.
7. Громадський контроль та участь громадськості у виправленні та ресоціалізації засуджених.

Т е м а 7. Міжнародні стандарти поведження із засудженими. виконання покарань у зарубіжних країнах

П и т а н н я д л я о б г о в о р е н н я

1. Поняття та класифікація міжнародних стандартів поведження із засудженими.
2. Універсальні міжнародні стандарти загального характеру.
3. Регіональні стандарти загального характеру.
4. Універсальні міжнародні стандарти спеціального характеру.
5. Регіональні міжнародні стандарти спеціального характеру.
6. Міжнародні стандарти щодо певних професійних груп з числа персоналу, окремих видів покарань та окремих категорій правопорушників.
7. Виконання покарань у зарубіжних країнах.

Т е м а 8. Виконання покарань у виді штрафу та конфіскації майна

(Т е м а 4 для студентів V курсу факультетів
№ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10)

П и т а н н я д л я о б г о в о р е н н я

1. Зміст та особливості покарання у виді штрафу. Законодавство, що регулює виконання покарання у виді штрафу.
2. Порядок і умови виконання покарання у виді штрафу.
3. Зміст та особливості покарання у виді конфіскації

майна. Законодавство, що регулює виконання покарання у виді конфіскації майна.

4. Порядок і умови виконання покарання у виді конфіскації майна.

5. Контроль і нагляд за виконанням майнових покарань.

Завдання

1. З. засуджено за ст. 197 КК України до штрафу в розмірі 850 грн. У місячний термін після набрання вироком законної сили штраф засудженим так і не було сплачено. У зв'язку з цим судом видано і направлено до виконання виконавчий лист. На виклик до державного виконавця засуджений З. не з'явився. По телефону повідомив, що працює на підприємстві. На підставі повідомлення засудженого, керуючись ст. 71 Закону України „Про виконавче провадження”, державний виконавець направив виконавчий лист до бухгалтерії підприємства для звернення стягнення на заробітну плату боржника.

Чи правильно вчинив державний виконавець?

2. Р. засуджено за заняття забороненими видами господарської діяльності до штрафу в розмірі 1000 грн. Під час примусового виконання державному виконавцю стало відомо, що внаслідок тяжкої хвороби засуджений не має можливості сплатити штраф. У зв'язку з цим державний виконавець вніс подання до суду про заміну несплаченої суми штрафу покаранням у виді громадських або виправних робіт.

Як повинен у цьому випадку вчинити суд?

3. Р. засуджено за ч. 1 ст. 175 КК України до штрафу в розмірі 2000 грн. У процесі примусового утримання штрафу стало відомо, що Р. звільнився з попереднього місця роботи, майно, на яке можна звернути стягнення у нього відсутнє, про що було складено відповідний акт. На пропозицію державного виконавця з'явитися до відділу державної виконавчої служби та повідомити про нове місце роботи засуджений відмовився.

Що в цьому випадку повинен вчинити державний виконавець?

4. Я. була засуджена за ч. 1 ст. 192 КК України до штрафу в розмірі 850 грн. У місячний термін після набрання вироком законної сили штраф засудженою так і не було сплачено. У зв'язку з цим судом було видано і направлено до виконання виконавчий лист. У процесі виконавчого провадження встановлено, що внаслідок стихійного лиха майну засудженої були спричинені значні збитки. Крім того, на утриманні засудженої знаходяться двоє неповнолітніх дітей. Засуджена звернулася до державного виконавця з клопотанням про відстрочку виконання вироку на 5 років.

Що в цьому випадку повинен вчинити державний виконавець?

5. С. засуджено за ч. 1 ст. 296 КК України до штрафу в розмірі 100 грн. У місячний термін після набрання вироком законної сили штраф засудженим так і не було сплачено. У процесі виконавчого провадження державним виконавцем накладено арешт на будинок засудженого. Проте і після накладення арешту на будинок штраф так і не було сплачено. У зв'язку з цим державний виконавець розпочав реалізацію будинку засудженого.

Чи правомірні дії державного виконавця?

6. І. засуджено за п. 6 ч. 2 ст. 115 КК України до дванадцяти років позбавлення волі з конфіскацією майна. Після набрання вироком законної сили до виконання було надіслано виконавчий лист, копію протоколу опису майна та копію вироку. У копії протоколу опису майна зазначалося, що для забезпечення можливої конфіскації майна в порядку ст. 126 КПК України було накладено арешт на побутову техніку, що належала засудженому. Зберігачем майна призначено дружину засудженого. Під час перевірки наявності майна, зазначеного в описі, державний виконавець з'ясував, що вищезазначене майно відсутнє, інше майно, що підлягає конфіскації, виявити не вдалося.

Що в цьому випадку повинен вчинити державний виконавець?

7. К. засуджена за ч. 5 ст. 191 КК України до десяти років позбавлення волі з позбавленням права обіймати певні по-

сади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років та з конфіскацією майна. Під час досудового слідства опис майна засудженої не проводився. У процесі виконавчого провадження державному виконавцю стало відомо, що засуджена є одним із засновників товариства з обмеженою відповідальністю. У зв'язку з цим державний виконавець звернувся до директора цього підприємства з листом про необхідність виділення і передачі майна, що припадає на частку засудженої, до відділу державної виконавчої служби України.

Чи правомірні дії державного виконавця?

8. Л. засуджено за ч. 5 ст. 185 КК України до семи років позбавлення волі з конфіскацією майна. Під час досудового слідства опис майна засудженої не проводився. У процесі виконавчого провадження майна засудженої, на яке можливо звернення стягнення, виявити не вдалося, про що було складено відповідний акт. Виконавчий лист з актом про неможливість стягнення державним виконавцем було повернуто до суду. Через місяць під час іншого виконавчого провадження виявилось неконфісковане майно засудженої, набуте нею до винесення вироку.

Чи має право державний виконавець здійснювати виконавчі дії, спрямовані на конфіскацію цього майна, якщо виконавче провадження по конфіскації вже закрито?

9. Р. засуджено за ч. 4 ст. 190 КК України до п'яти років позбавлення волі з конфіскацією майна. Під час виконавчого провадження державним виконавцем було описано хутрову шубу, яка належала засудженій, вартістю 5000 грн. Представник засудженої звернувся до суду зі скаргою на дії державного виконавця мотивуючи тим, що одяг засудженої відноситься до майна, на яке не може бути звернено стягнення за виконавчими документами.

Яке рішення по цьому питанню повинен прийняти суд?

10. К. засуджено за ч. 3 ст. 212 КК України до семи років позбавлення волі з конфіскацією майна. Під час виконавчого провадження накладено арешт на майно засудженого. Проте при передачі майна фінансовим органам державному виконавцю ста-

ло відомо, що засуджений помер в місцях позбавлення волі.

Чи має право державний виконавець продовжувати здійснювати дії, направлені на конфіскацію майна?

Тема 9. Виконання покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю

Питання для обговорення

1 Зміст та особливості покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.

2 Законодавство, що регулює виконання позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.

3 Суб'єкти виконання позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.

4 Контроль за засудженими до позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.

5 Відповідальність за порушення порядку виконання-відбування позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.

Завдання

1. Л. засуджено за ч. 1 ст. 140 КК України до позбавлення права займатися діяльністю, пов'язаною з наданням медичних послуг, на строк чотири роки. Після набрання вироком законної сили, суд надіслав копію вироку разом з розпорядженням про його виконання до кримінально-виконавчої інспекції.

Які першочергові дії на виконання вироку повинен здійснити працівник кримінально-виконавчої інспекції?

2. С. засуджено за ч. 1 ст. 212 КК України до позбавлення права займатися підприємницькою діяльністю на строк три роки.

Які органи та яким чином повинні здійснювати контроль за діяльністю засудженого?

3. Г. засуджено за ч. 2 ст. 191 КК України до чотирьох років позбавлення волі з позбавленням права обіймати посади, пов'язані з розпорядженням майном, на строк три роки.

Як, після відбуття основного покарання, адміністрація кримінально-виконавчої установи повинна забезпечити подальше виконання додаткового покарання?

4. П. засуджено за ч. 2 ст. 139 КК України до позбавлення волі на строк три роки з позбавленням права займатися діяльністю, пов'язаною з наданням медичних послуг, на строк три роки. Під час відбування основного покарання адміністрація кримінально-виконавчої установи призначила П. на посаду помічника лікаря в лікувальному закладі кримінально-виконавчої установи.

Чи правомірні дії адміністрації кримінально-виконавчої установи?

5. Д. засуджено за ч. 1 ст. 286 КК України до штрафу в розмірі 850 грн з позбавленням права керування транспортним засобом на строк два роки. Під час виконання додаткового покарання від органів ДАІ надійшла довідка про порушення Д. заборони керування транспортним засобом.

Як повинна діяти кримінально-виконавча інспекція після отримання письмової довідки про порушення засудженим вимог вироку?

6. Ю. засуджено за ч. 1 ст. 172 КК України до позбавлення права обіймати посади, пов'язані з вчиненням організаційно-розпорядчих обов'язків, на строк два роки. Під час відвідування підприємства, на якому працює Ю., працівник кримінально-виконавчої інспекції з'ясував, що Ю. продовжує обіймати посаду, через яку ним було вчинено злочин.

Яким чином кримінально-виконавча інспекція повинна відреагувати на порушення вимог вироку?

7. К. та А. засуджено за ст. 251 КК України. К. призначено покарання у виді позбавлення волі на строк три роки з позбавленням права займатися діяльністю, пов'язаною з наданням

ветеринарних послуг, на строк два роки. А. призначено покарання у виді позбавлення права займатися діяльністю, пов'язаною з наданням ветеринарних послуг, на строк три роки. Після відбуття К. двох років позбавлення волі, його було умовно-достроково звільнено судом від відбування позбавлення волі та позбавлення права займатися діяльністю, пов'язаною з наданням ветеринарних послуг. А. також було умовно-достроково звільнено судом від відбування покарання у виді позбавлення права займатися діяльністю, пов'язаною з наданням ветеринарних послуг.

Чи правомірні дії суду?

8. З. засуджено за ч. 1 ст. 273 КК України до двох років позбавлення волі та з позбавленням права обіймати посади, пов'язані з забезпеченням безпеки на вибухонебезпечних підприємствах та у вибухонебезпечних цехах, на строк три роки. Після відбуття основного покарання засудженого було взято на облік кримінально-виконавчою інспекцією. Строк відбування основного покарання було зараховано до строку відбування позбавлення права обіймати посади, пов'язані з забезпеченням безпеки на вибухонебезпечних підприємствах та у вибухонебезпечних цехах.

Чи правомірно, в цьому випадку, зарахування строку відбування позбавлення волі до строку додаткового покарання?

9. Б. засуджено за ст. 287 КК України до штрафу в розмірі 1000 грн з позбавленням права обіймати посади, пов'язані з відповідальністю за технічний стан або експлуатацію транспортних засобів, на строк два роки. Кримінально-виконавча інспекція направила адміністрації підприємства, де працює Б., копію вироку суду та інші необхідні документи.

Які дії на виконання вимог вироку повинна здійснити адміністрація підприємства?

10. П. засуджено за ч. 1 ст. 323 КК України до позбавлення права займатися діяльністю, пов'язаною з виховною роботою неповнолітніх, на строк два роки. Після того, як засудженого було взято на облік, він не з'явився на виклик до кри-

мінально-виконавчої інспекції.

Яким чином, у даному випадку, повинна діяти кримінально-виконавча інспекція?

Т е м а 10. Виконання покарання у виді громадських робіт

**(Т е м а 5 для студентів V курсу факультетів
№ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10)**

П и т а н н я д л я о б г о в о р е н н я

1. Порядок виконання покарання у виді громадських робіт.
2. Умови відбування покарання у виді громадських робіт.
3. Обов'язки власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу за місцем відбування засудженими до покарання у виді громадських робіт.
4. Відповідальність осіб, засуджених до покарання у виді громадських робіт.

Завдання

1. І. засуджено судом за ст. 125 КК України до покарання у виді громадських робіт. Місцем відбування покарання засудженому було визначено комунальне підприємство з утилізації сміття, яке перебувало у визначеному органами місцевого самоврядування переліку об'єктів, на яких засуджені можуть відбувати громадські роботи. Однак засуджений І. відмовився виконувати роботи на цьому підприємстві вважаючи, що такі роботи принижують його гідність, про що керівник підприємства повідомив кримінально-виконавчу інспекцію.

Яке рішення і на підставі якої правової норми повинна прийняти кримінально-виконавча інспекція. Чи є підстави для притягнення до відповідальності засудженого І.?

2. Г. засуджено судом за ст. 128 КК України до 240 год громадських робіт. Під час відбування засудженим вищезазначеного покарання в населеному пункті, де він мешкав, трапилося стихійне лихо. На прохання міського голови керівником кримінально-виконавчої інспекції було прийнято рішення направити всіх засуджених до покарання у виді громадських робіт, які перебували на обліку в інспекції, для участі в ліквідації наслідків буревію. Внаслідок відсутності спеціальної підготовки та кваліфікації засуджений Г. загинув під час виконання розчистки завалів.

Чи правомірно вчинив керівник кримінально-виконавчої інспекції?

3. Начальник кримінально-виконавчої інспекції звернувся до міського голови з поданням, у якому прохав згідно з ч. 1 ст. 36 КВК України визначити підприємства, установи, організації, які відносяться до комунальної власності міста, на яких можливе відбування такого виду покарання як громадські роботи, порядок та умови відбування покарання та засоби контролю за цим процесом. Міський голова відмовив начальнику кримінально-виконавчої інспекції, посилаючись на те, що Закон України “Про місцеве самоврядування”, який регламентує повноваження органів місцевого самоврядування щодо забезпечення законності, правопорядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян, не передбачає участі органів місцевого самоврядування у виконанні кримінальних покарань.

Чи правомірне рішення прийняв міський голова?

4. І. засуджений до 100 год громадських робіт. Під час відбуття покарання він без повідомлення кримінально-виконавчої інспекції залишив своє постійне місце проживання і протягом трьох днів не з’являвся на громадські роботи. У зв’язку з цим, кримінально-виконавча інспекція направила відповідне подання органам внутрішніх справ про привід засудженого до інспекції. Після затримання І. пояснив інспектору кримінально-виконавчої інспекції, що, повернувшись додому після роботи, він побачив записку від вагітної дружини, в якій вона повідомляла, що її відвезли в пологовий будинок у сусід-

ній районний центр через можливі ускладнення при пологах. За таких обставин він терміново виїхав у сусідній район, де і був затриманий працівниками органів внутрішніх справ.

Чи є поведінка І. ухиленням від відбування покарання у виді громадських робіт?

5. Під час відбування покарання у виді громадських робіт С. була надана чергова відпустка за основним місцем роботи. У зв'язку з цим С. звернувся до начальника кримінально-виконавчої інспекції з питанням, чи має він право провести відпустку в іншій місцевості.

Яку відповідь повинен надати начальник кримінально-виконавчої інспекції С.?

6. К. був засуджений місцевим судом до 90 год громадських робіт. У зв'язку з цим засуджений взяв за основним місцем роботи відпустку на 15 днів, протягом яких сподівався відбути весь строк громадських робіт. Проте кримінально-виконавча інспекція не погодилася з таким рішенням К.

Чи правомірні дії кримінально-виконавчої інспекції?

7. П. засуджена судом за ст. 225 КК України до 200 год громадських робіт. Через два тижні після набрання вироком чинності їй виповнилося 55 років. Внаслідок цього засуджена відмовилась виконувати громадські роботи, що були їй визначені на підставі вироку суду.

Чи є поведінка П. ухиленням від відбування покарання у виді громадських робіт?

Т е м а 11. Виконання покарання у виді виправних робіт
(Т е м а 5 для студентів V курсу факультетів
№ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10)

П и т а н н я д л я о б г о в о р е н н я

1. Порядок виконання покарання у виді виправних робіт.
2. Умови відбування покарання у виді виправних робіт.

3. Обов'язки власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу за місцем відбування засудженими до покарання у виді виправних робіт.

4. Заходи заохочення та стягнення, що застосовуються до осіб, засуджених до виправних робіт.

5. Відповідальність осіб, засуджених до виправних робіт.

Завдання

1. П. засуджена судом за ч. 1 ст. 126 КК України до одного року виправних робіт з відрахуванням 15 % від заробітку в доход держави. Під час відбування покарання вона часто не виходила на роботу без поважних причин, виїздила в інші населені пункти, мотивуючи це відвідуванням своїх хворих родичів, і за 10 міс. фактично відбула лише 8 міс. строку покарання. Кримінально-виконавча інспекція звернулася до суду з клопотанням про заміну засудженій П. виправних робіт з позбавленням волі.

Яке рішення і на підставі якої правової норми повинен прийняти суд щодо клопотання кримінально-виконавчої інспекції? Чи є підстави для притягнення до відповідальності керівника підприємства, де працювала засуджена П., та інспектора кримінально-виконавчої інспекції?

2. Під час відбування покарання у виді виправних робіт засуджений М. у результаті нещасного випадку став інвалідом І групи. Кримінально-виконавча інспекція порушила перед судом клопотання про заміну засудженому шестимісячного строку виправних робіт, що він не відбув, позбавленням волі на тій підставі, що він через непрацездатність не зможе відбувати визначене йому вироком суду покарання.

На підставі якої правової норми і яке рішення повинен прийняти суд?

3. І. засуджена за ст. 167 КК України до виправних робіт строком на один рік з відрахуванням 10% від заробітку в дохід держави. Після того як вона відбула 6 міс. строку покарання, І. надала у кримінально-виконавчу інспекцію медичну довідку

про те, що стала вагітною.

Які дії має виконати кримінально-виконавча інспекція за даних обставин?

4. М. засуджений місцевим судом за ч. 1 ст. 267 КК України до 6 міс. виправних робіт із відрахуванням 10% заробітку в дохід держави. Після набрання чинності вироку суду М. звернувся до начальника кримінально-виконавчої інспекції дати дозвіл внести в установи банків одразу всю суму, яка повинна бути вирахована з його заробітної плати за 6 міс. мотивуючи це тим, що він має постійну заробітну плату на підприємстві, де він працює, а також власні заощадження, які дозволяють йому це зробити.

Яку відповідь повинен надати М. начальник кримінально-виконавчої інспекції?

5. О. засуджений до двох років виправних робіт з відрахуванням 20 % від заробітку в дохід держави. Адміністрація підприємства, де працював О., на підставі вироку суду зробила відрахування з усієї суми заробітку засудженого. Вважаючи, що ці дії є неправильними, О. звернувся до прокурора зі скаргою, де просив роз'яснити адміністрації, щоб вона відраховувала 20 % встановлених вироком суду від суми заробітку, що залишиться після відрахування податків та інших платежів.

Які пояснення має дати прокурор засудженому і на підставі якої правової норми?

6. Т. засуджений до півтора року виправних робіт. Через вісім місяців відбування покарання засуджений подав до адміністрації підприємства, де він працював, заяву про звільнення за власним бажанням. Адміністрація підприємства задовольнила його прохання і сповістила про це кримінально-виконавчу інспекцію. Засуджений Т. у зв'язку зі звільненням був викликаний до кримінально-виконавчої інспекції, і йому було запропоновано терміново влаштуватися на роботу, або стати на облік у якості безробітного у строк, передбачений Законом України "Про зайнятість населення". Проте Т. вимоги кримінально-виконавчої інспекції не виконав, змінив місце проживання.

За вчинення опору працівникам міліції у нетверезому стані був заарештований на 15 діб, про що органи внутрішніх справ сповістили кримінально-виконавчу інспекцію.

Чи мала право адміністрація підприємства звільнити Т. з роботи за власним бажанням, не маючи на це дозволу кримінально-виконавчої інспекції? Які заходи повинна прийняти кримінально-виконавча інспекція до засудженого Т.?

7. К., який засуджений до двох років виправних робіт, звернувся з клопотанням до суду про його умовно-дострокове звільнення мотивуючи це тим, що за час відбування покарання до нього не було застосовано жодного стягнення за порушення трудової дисципліни. Крім того, він вже відбув половину строку покарання, що було призначено судом.

Яке рішення має прийняти суд?

Т е м а 12. Виконання покарання у виді арешту
(Т е м а 6 для студентів V курсу факультетів
№ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10)

П и т а н н я д л я о б г о в о р е н н я

1. Місця відбування покарання у виді арешту.
2. Порядок і умови виконання покарання у виді арешту.
3. Залучення осіб, засуджених до арешту, до праці.
4. Матеріально-побутове забезпечення і медичне обслуговування засуджених до арешту.
5. Заходи заохочення та стягнення, що застосовуються до осіб, засуджених до арешту.
6. Особливості відбування арешту засудженими військовослужбовцями.

Завдання

1. Засуджений до покарання у виді арешту Х. звернувся до адміністрації арештного дому за місцем засудження з проханням направити його для відбування покарання до іншого

арештного дому, який знаходиться у регіоні проживання засудженого, через те що в цьому регіоні для його здоров'я більш сприятливий клімат.

Яке рішення в цьому випадку має прийняти начальник арештного дому?

2. Засуджений до покарання у виді арешту С. звернувся до адміністрації арештного дому з клопотанням про надання йому можливості короткочасного виїзду за межі арештного дому у зв'язку з винятковою обставиною – смертю матері.

Яке рішення в цьому випадку має прийняти начальник арештного дому?

3. Під час перевірки дотримання законності в арештному домі прокурором встановлено, що в одній із камер, де утримувалися неповнолітні засуджені, також були поміщені обвинувачені К. та С., яким відповідно виповнилось 20 та 23 роки. Крім цього, в результаті перевірки було з'ясовано, що ще одному мешканцю цієї ж камери П. тиждень тому виповнилось 18 років. Начальник арештного дому пояснив, що за законом, як виняток, допускається в камері з неповнолітніми утримувати дорослих засуджених.

Яке рішення повинен прийняти прокурор в даному випадку?

4. Засуджений до покарання у виді арешту Р. звернувся зі скаргою до прокурора у зв'язку з тим, що адміністрація слідчого ізолятора, де відбував покарання засуджений, відмовила йому у побаченні зі своїм адвокатом на підставі того, що в даному слідчому ізоляторі було запроваджено особливий режим терміном 30 діб. Метою побачення засудженого зі своїм адвокатом була підготовка касаційної скарги, строк подання якої вже збігав.

Яке рішення має прийняти прокурор?

5. Засуджений до покарання у виді арешту Д. відмовився виконувати роботи з ремонту будівлі арештного дому, через відсутність у нього необхідної професійної підготовки та через

релігійні переконання. Внаслідок цього до засудженого було застосовано стягнення у виді поміщення у карцер строком 10 діб.

Чи правомірно у цьому випадку на засудженого накладено стягнення? Які посадові особи мають право накладати стягнення на засуджених до покарання у виді арешту?

Т е м а 13. Виконання покарання у виді обмеження волі
(Т е м а 6 для студентів V курсу факультетів
№ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10)

П и т а н н я д л я о б г о в о р е н н я

1. Місця відбування покарання у виді обмеження волі.
2. Порядок направлення засуджених до обмеження волі для відбування покарання.
3. Порядок і умови відбування покарання у виді обмеження волі.
4. Умови праці засуджених до обмеження волі.
5. Матеріально-побутове забезпечення та медичне обслуговування засуджених до обмеження волі.
6. Заходи заохочення та стягнення, що застосовуються до осіб, засуджених до обмеження волі.

Завдання

1. М., що засуджений до обмеження волі до трьох років за ст. 246 КК України і відбуває покарання в одному з виправних центрів Харківської обл., звернувся з проханням до адміністрації центру дозволити йому проживати разом з дружиною в їх власному домі, що знаходиться недалеко від виправного центру, мотивуючи своє прохання тим, що вже більше 15 років вони знаходяться у фактичних шлюбних відносинах, мають двох синів 13 і 14 років. Без батька – діти перестали слухатися матір, тому його присутність у сім'ї край необхідна.

Дайте правову оцінку ситуації, що склалася і запропонуйте відповідь адміністрації виправного центру.

2. Адміністрація виправного центру за домовленістю з приватним підприємством, що виробляє тротуарну плитку, направила на роботу 20 засуджених до обмеження волі. Через три місяці власник підприємства звернувся до центру з проханням притягнути до кримінальної відповідальності засудженого П., який відмовляється від роботи.

Перевіркою встановлено, що П. повинен був працювати на ділянці, де просіювали цемент. Захисними засобами власник підприємства їх забезпечував не завжди, внаслідок чого у П. на фоні хронічного бронхіту стала розвиватися астма, про що свідчить довідка з медичного закладу. П. неодноразово звертався до прораба з проханням перевести його на іншу дільницю, але той йому відмовив.

Чи буде притягнутий до кримінальної відповідальності П.? Що необхідно зробити адміністрації виправного центру?

3. С., засуджений до двох років обмеження волі, звернувся до начальника виправного центру з листом від сестри, в якому вона пише, що їх мати давно хворіє і зараз перебуває у критичному стані (про що свідчить офіційна довідка), і попросив негайно дати йому дозвіл на короткостроковий виїзд додому. Начальник на підставі ст. 59 ч.2 і ст. 111 КВК України дозволив йому виїхати на 5 діб – з 6 по 10 квітня 2003 р. 10 квітня у С. закінчується строк відбування покарання.

Чи повинен він повертатися до виправного центру? Назвіть підстави і порядок звільнення засуджених до обмеження волі.

4. К. засуджений за ч.1 ст.208 КК України до трьох років обмеження волі, звернувся до начальника виправного центру з заявою про умовно-дострокове звільнення на підставі того, що він вже відбув передбачену в законі частку покарання.

Посилаючись на закон, яку відповідь повинен дати начальник виправного центру?

5. К. засуджена до двох років обмеження волі, після відбуття шести місяців призначеного покарання звернулася до нача-

льника виправного центру з заявою про звільнення її від відбування покарання, мотивуючи тим, що вона вагітна, строк вагітності (за довідкою) дорівнює п'яти місяців.

Що повинен відповісти начальник виправного центру?

6. Т. і М., засуджені до обмеження волі строком на три роки кожний, прибули до виправного центру 5 травня 2003 р.

Назвіть дату закінчення строку покарання для кожного засудженого, враховуючи, що Т. з 20 січня 2003р. знаходився під вартою в СІЗО і був доставлений до виправного центру, а до М. вибраний запобіжний засіб – підписка про невиїзд, тому до виправного центру він приїхав самостійно.

7. Ж. за вчинення автотранспортного злочину засуджений до чотирьох років обмеження волі з забороною на три роки управляти транспортними засобами. Він направлений до виправного центру, розташованому в сільській місцевості. Начальник виправного центру призначив Ж. працювати на тракторі. Працюючи по 12-14 год на добу (треба було вчасно засіяти поле) протягом двох тижнів, Ж. дуже втопився. Одного разу він заснув за кермом і перевернувся разом з трактором у ставок. Внаслідок цього поламав ноги і став інвалідом. Трактор ремонту не підлягає.

Роз'ясніть, хто, кому і в якому порядку буде відшкодувати нанесені збитки. Чи буде Ж. продовжувати відбувати покарання ?

8. До начальника виправного центру звернулися засуджені Г. і К. з проханням дозволити їм короткостроковий виїзд за межі виправного центру строком на 12 діб у відпустку до родичів, посилаючись на те, що Г. необхідно у цей час зареєструвати шлюб з Л. і підготуватися до весілля, а К. – зорати ділянку в 1 га і допомогти матері посадити картоплю.

Що відповість начальник виправного центру? Назвіть підстави для короткострокового виїзду за межі виправного центру.

9. К., засуджений до обмеження волі строком на чотири роки, відбував покарання у виправному центрі Харківської обл., тому що у с. Сокирки Полтавській обл., де мешкав до засудження, немає виправного центру, працював механізатором, має жінку і дитину. Коли дружина захворіла, і потребувала стороннього догляду (родичів немає, допомогти нікому), він звернувся до начальника виправного центру про переведення його до виправної колонії мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання, яка розташована поруч з його селом, і він мав би змогу допомагати сім'ї. Строк відбутого ним покарання становить 1 рік 11 міс. і 15 днів, працював сумлінно, мав три подяки.

Як має поступити начальник виправного центру? Які у К. є перспективи? Запропонуйте свої варіанти відповіді згідно з чинним законодавством?

10. Засуджений 5 вересня 2003р. до чотирьох років обмеження волі Б. (взятий на облік 18 вересня) у робочий час зловживав спиртними напоями, порушував громадський порядок за що неодноразово попереджувався адміністрацією заводу, де працював. Одного разу у робочий час в нетверезому стані він вчинив бійку з засудженим Х., зламав йому руку, розірвав одягу. Розуміючи, що за такі дії йому треба буде відповідати, він втік з виправного центру і був затриманий органами внутрішніх справ лише через два місяці. На момент затримання Б. відбув шість місяців строку покарання.

Які заходи до Борисенка можуть бути застосовані?

Т е м а 14. Виконання покарання у виді тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців

П и т а н н я д л я о б г о в о р е н н я

1. Правове регулювання виконання покарання у виді направлення в дисциплінарний батальйон.
2. Організаційні засади виконання покарання у виді

направлення в дисциплінарний батальйон.

3. Основні засоби виправлення засуджених, направлених в дисциплінарний батальйон.

4. Правовий статус засуджених, направлених в дисциплінарний батальйон.

5. Порядок направлення та прийому засуджених в дисциплінарний батальйон.

6. Режим та умови тримання засуджених в дисциплінарних батальйонах.

7. Організація праці та виховна робота з засудженими в дисциплінарному батальйоні.

8. Система засобів заохочення та стягнень, що застосовуються до засуджених в дисциплінарних батальйонах.

9. Підстави та порядок звільнення засуджених з дисциплінарних батальйонів.

Завдання

1. На ім'я рядового Г., який відбував покарання у дисциплінарному батальйоні, надійшла телеграма від його родичів про те, що його мати тяжко хвора і знаходиться у важкому стані. Рядовий Г. звернувся до командування батальйону з проханням надати йому короткострокову відпустку для поїздки додому.

Чи може бути дозволена така відпустка? Який порядок її надання?

2. Рядовий С. під час відбування покарання в дисциплінарному батальйоні припустив порушення вимог режиму. Командир взводу, до якого був приписаний засуджений, в якості стягнення наклав на нього арешт із триманням на гауптвахті терміном п'ять діб.

Чи правомірними є дії командиру взводу в даному випадку?

3. Рядовий Ш. незаконним шляхом придбав у одного із прапорщиків дисциплінарного батальйону горілку домашнього виготовлення. Під час вживання цієї горілки рядовий Ш. отри-

мав отруєння і був направлений до госпіталю для проведення лікування. Враховуючи обставини захворювання рядового Ш. командиром дисциплінарного батальйону прийнято рішення про невключення терміну лікування в строк відбування покарання. Рядовий Ш. з цього приводу звернувся зі скаргою до військового прокурора гарнізону.

Яке рішення має прийняти військовий прокурор?

4. Через два місяці після початку строкової служби матрос І. був засуджений військовим судом гарнізону за скоєння злочину до шести місяців тримання в дисциплінарному батальйоні. Під час відбування покарання матрос І. виявив добрі знання військових статутів, чітко виконував їх вимоги, отримав три заохочення і оволодів військовою спеціальністю. Після звільнення від відбування покарання у зв'язку з відбуттям його строку матрос І. був направлений для подальшого проходження служби в свою частину. Через 12 міс. І. звернувся зі скаргою до військового прокурора у зв'язку з тим, що командування Військово-Морськими Силами України відмовляє йому у звільненні в запас, мотивуючи тим, що строк відбування покарання у вигляді тримання в дисциплінарному батальйоні до строку військової служби не зараховується, і до звільнення матроса І. залишилось ще чотири місяці.

Яке рішення повинен прийняти військовий прокурор?

5. Рядовий П. звернувся до командира дисциплінарного батальйону з проханням надати йому можливість побачення зі своїм адвокатом. Командир дисциплінарного батальйону відмовив, через те, що рядовий П. в поточному місяці вже використав своє право на короткострокове побачення з батьками, яке передбачено п. 33 Положення про дисциплінарний батальйон.

Чи правомірним є рішення командира дисциплінарного батальйону?

Тема 15. Класифікація засуджених до позбавлення волі та їх розподіл за видами кримінально-виконавчих установ. Загальні положення виконання покарання у виді позбавлення волі
(Тема 7 для студентів V курсу факультетів
№ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10)

Питання для обговорення

1. Поняття, види, критерії та цілі класифікації засуджених до позбавлення волі.
2. Визначення виду установи виконання покарань та місця відбування покарання.
3. Порядок направлення та приймання засуджених до виправних і виховних колоній.
4. Організаційна структура виправної колонії.
5. Просторова структура виправної та виховної колоній.
6. Розподіл засуджених до структурних ділянок виправних і виховних колоній.

Завдання

1. Місцевим судом С. засуджений за ч. 2 ст. 286 КК України до восьми років позбавлення волі. Комісією з питань розподілу, направлення та переведення для відбування покарання осіб, засуджених до позбавлення волі (надалі – Комісією з питань розподілу), він був направлений до виправної колонії мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання. Один із членів Комісії не погодився з таким рішенням на підставі того, що згідно зі ст. 12 КК України цей злочин є тяжким, С. вчинив його у стані сп'яніння, це спричинило тяжкі наслідки (смерть потерпілого, заподіяння тяжких тілесних ушкоджень іншим особам), тому він повинен відбувати покарання у колонії максимального рівня безпеки.

Дайте правову оцінку названій ситуації і визначте С. рівень безпеки виправної колонії, мотивуючи своє рішення.

2. О. засуджено 10 листопада 2003 р. до позбавлення волі за ч. 2 ст. 286 КК України до п'яти років, за ч. 1 ст. 135 КК України – до двох років, а за сукупністю злочинів на підставі ст. 70 КК України – до позбавлення волі строком до п'яти років. Комісія з питань розподілу направила засудженого для відбування покарання у колонію мінімального рівня безпеки з загальними умовами тримання. Раніше О. відбував покарання у виді позбавлення волі за вироком суду від 10 квітня 1998 р. за ч. 2 ст. 215 КК України 1960 р., за яким він був засуджений до одного року позбавлення волі.

Чи правильно визначений засудженому О. рівень безпеки виправної колонії?

3. С. засуджено до трьох років позбавлення волі за хуліганство за ч. 4 ст. 296 КК України. За рішенням Комісії з питань розподілу він був направлений у колонію мінімального рівня безпеки з загальними умовами тримання. Через тиждень після його прибуття до колонії, виявилось, що раніше, десять років тому, С. відбував покарання за такий самий злочин, крім того, коли він був неповнолітнім, його було засуджено за крадіжку до одного року позбавлення волі.

Як слід вчинити у цьому випадку?

У колонії якого рівня безпеки С. буде відбувати покарання?

4. М. було засуджено за ч. 3 ст. 296 КК України і за ч. 3 ст. 152 КК України до 10 років позбавлення волі. Комісією з питань розподілу він був направлений для відбування покарання у виправну колонію середнього рівня безпеки. У 2000 р. М. вже був засуджений до одного року виправних робіт. За ухвалою районного суду від 20 квітня 2001 р. згідно зі ст. 30 КК України 1960 р. він був направлений у виправно-трудова колонію загального режиму на невідбутий строк покарання у зв'язку з тим, що злісно порушував вимоги режиму під час відбування виправних робіт.

Чи правильно комісією визначений рівень безпеки виправної колонії?

5. У колонію мінімального рівня безпеки з загальними умовами тримання прибув для відбування покарання К., засуджений за ст. 304 КК України до двох років позбавлення волі. Раніше він двічі був засуджений до позбавлення волі, покарання відбув. Судимість за ці злочини була погашена.

Чи правильно визначений засудженому рівень безпеки виправної колонії? Як повинна діяти адміністрація установи при прийманні засудженого?

6. Під час приймання засуджених до колонії середнього рівня безпеки начальник відділення по контролю за виконанням судових рішень за матеріалами особової справи встановив, що у колонію прибув М., засуджений за ст. 115 КК України до 12 років позбавлення волі. Раніше він двічі був засуджений, в тому числі і за злочин, вчинений під час відбування покарання. Судимість за всі попередні злочини не була погашеною або знятою.

У виправній колонії якого рівня безпеки може відбувати покарання засуджений М.?

7. К. засуджений за ч. 3 ст. 153 КК України до 12 років позбавлення волі. Комісією з питань розподілу він був направлений у виправну колонію середнього рівня безпеки. Через три місяці адміністрація виправної колонії встановила, що К. неодноразово був засуджений до позбавлення волі, але всі судимості були погашені. Адміністрація установи повідомила про це прокурора.

Яких заходів має вжити прокурор? Чи є К. особою, яка раніше відбувала покарання у виді позбавлення волі? У якій виправній колонії він повинен відбувати покарання?

8. Р., засудженого за хуліганство до шести років позбавлення волі, Комісія з питань розподілу направила до виправної колонії максимального рівня безпеки, мотивуючи прийняте рішення тим, що під час попереднього ув'язнення, перебуваючи у слідчому ізоляторі, він грав у карти, вчиняв сварки та бійки, не підкорявся вимогам адміністрації, за що 5 разів був поміщений у карцер.

Чи обґрунтовані мотиви прийнятого Комісією рішення? У якій виправній колонії повинен відбувати покарання Р.?

9. Г., який раніше вже відбував покарання у виді позбавлення волі, був засуджений за вбивство до 15 років позбавлення волі. Комісія з питань розподілу направила його для відбування покарання у виправну колонію максимального рівня безпеки. Через три тижні під час перевірки прокурор вніс протест на рішення комісії, зазначивши, що Г. повинен відбувати покарання у виправній колонії середнього рівня безпеки, тому що позбавлення волі в минулому не може само по собі бути підставою для визначення виправної колонії більшого рівня безпеки.

Чи обґрунтовані висновки прокурора? У якій виправній колонії повинен відбувати покарання Г.?

10. У 2003 р. вирок суду, за яким Я. засуджений до позбавлення волі, в апеляційному порядку був змінений: покарання було зменшено до строку, протягом якого він тримався під вартою у якості запобіжного заходу. Я. у 2004 р. засуджений за вбивство до 12 років позбавлення волі.

У якій виправній колонії повинен відбувати покарання Я.?

11. К. у 2001 р. засуджений до двох років позбавлення волі умовно (ст. 45 КК України 1960 р.) з іспитовим строком до трьох років. Через два роки він вчинив крадіжку чужого майна, за що був засуджений за ч. 1 ст. 185 КК України до трьох років позбавлення волі. До цього покарання суд приєднав ще один рік позбавлення волі, який був визначений за першим вироким умовно. Зважаючи на те, що це є другим засудженням К. до позбавлення волі, Комісія з питань розподілу визначила йому для відбування покарання виправну колонію середнього рівня безпеки.

Чи правильно визначено К. рівень безпеки виправної колонії?

12. Під час ознайомлення з особовими справами засуджених, які тримаються у колонії максимального рівня безпеки, прокурор встановив, що Б., раніше перебував у тюрмі за злісне порушення режиму у січні 2004р. був знову засуджений за ч. 1 ст. 187 КК України до шести років позбавлення волі.

Чи правильно визначено Б. рівень безпеки виправної колонії Комісією з питань розподілу? Яке рішення повинен прийняти прокурор?

13. У період відбування покарання в колонії мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання Б. був засуджений за ч. 2 ст. 270 КК України до восьми років позбавлення волі. Комісія з питань розподілу направила Б. у виправну колонію середнього рівня безпеки.

Чи правильно визначено Б. рівень безпеки виправної колонії?

14. А. у неповнолітньому віці засуджений за грабіж за обставин, що обтяжують відповідальність, до трьох років позбавлення волі. Після досягнення вісімнадцятирічного віку він був переведений із виховної у виправну колонію мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання. За втечу, вчинену з цієї установи, А. був засуджений за ч. 1 ст. 393 КК України до чотирьох років позбавлення волі. За наказом начальника слідчого ізолятора він був залишений у СІЗО для виконання робіт по господарському обслуговуванні цієї установи.

Дайте мотивовану відповідь про правильність прийнятого рішення начальником СІЗО.

15. М. засуджений за ч. 1 ст. 111 КК України до 14 років позбавлення волі. Комісія з питань розподілу визначила йому для відбування покарання колонію максимального рівня безпеки у м. Житомирі. Під час приймання до цієї колонії виявилось, що там немає вільних місць. Начальник колонії зателефонував до такої ж колонії у м. Вінниця і домовився, що М. відвезуть туди, оскільки там є вільні місця.

Визначіть, які порушення були допущені? Дайте мотивовану відповідь з цього питання, посилаючись на закон.

16. П. засуджена до п'яти років позбавлення волі за незаконний аборт (ч. 2 ст. 134 КК України). Комісія з питань розподілу направила її для відбування покарання у виправну колонію мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання.

Чи правильно визначений рівень безпеки виправної колонії?

17. С. вчинив злочин, передбачений ст. 112 КК України, коли був у неповнолітньому віці. На момент винесення вироку йому виповнилося 18 років.

Чи можливе у цьому випадку відбування позбавлення волі у виправній колонії максимального рівня безпеки?

18. На засіданні Комісії з питань розподілу було встановлено, що Д., засуджений за ч.2 ст. 127 КК України до дев'яти років позбавлення волі, кілька років тому вчинив крадіжку і був засуджений до двох років позбавлення волі, але в колонії покарання не відбував, оскільки за його бажанням і власною заявою він був залишений у слідчому ізоляторі для виконання робіт по господарському обслуговуванню цієї установи. Через рік Д. був умовно-достроково звільнений за зразкове ставлення до праці.

Який рівень безпеки виправної колонії буде визначено Д.?

19. К. у 1998 р. був засуджений до покарання у виді виправних робіт строком на два роки. Через рік за систематичне і злісне ухилення від відбування цього покарання, він був направлений у виправно-трудову колонію загального режиму на невідбутий строк. У 2003 р. за умисне вбивство К. був засуджений до 10 років позбавлення волі.

Визначте рівень безпеки виправної колонії, в якій повинен відбувати покарання К.. Чи може він вважатися особою, яка раніше відбувала покарання у виді позбавлення волі? Дайте відповідь з посиланням на закон.

20. У 2004 р. за умисне вбивство свого чоловіка Л. засуджено до 12 років позбавлення волі. Визначаючи їй рівень безпеки виправної колонії, Комісія з питань розподілу встановила, що Л. раніше чотири рази відбувала покарання у виді позбавлення волі: перший раз у 1983 р. (неповнолітньому віці) – три роки за співучасть у грабежі; у 1986 р. – за розбійний напад, поєднаний з проникненням у житло – шість років; у 1994 р. – за розбійний напад у складі організованої групи – шість років; у 2000 р. – за крадіжку – три роки (була визнана особливо небезпечною рецидивісткою). Беручи до уваги особу засудженої,

“послужбовий список“ її злочинної діяльності, комісія вирішила так: перші п’ять років вона буде відбувати покарання у виправній колонії максимального рівня безпеки, наступні п’ять років – в установі середнього рівня безпеки, а останні два роки – у виправній колонії мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання, заборонивши при цьому застосовувати до неї умовно-дострокове звільнення і звернення з проханням про помилування.

Ваша думка щодо законності і правильності прийнятого рішення. В яких установах відбувають жінки призначене покарання у виді позбавлення волі?

Тема 16. Режим у колоніях та засоби його забезпечення
(Тема 9 для студентів V курсу факультетів
№ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10)

Питання для обговорення

1. Поняття режиму виконання та відбування покарання.
2. Основні вимоги режиму у колоніях.
3. Засоби забезпечення режиму у колоніях.
4. Охорона виправної колонії як засіб забезпечення ізоляції засуджених до позбавлення волі.
5. Здійснення нагляду за засудженими до позбавлення волі у виправних колоніях.
6. Технічні засоби нагляду й контролю в установах виконання покарань.
7. Режим особливих умов в установах виконання покарань.
8. Підстави застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів і зброї.

Завдання

1. Засуджена М., прибувши у колонію, відмовилась носити одяг єдиного зразка, мотивуючи свою відмову тим, що вона розу-

міє, що одяг є елементом режиму, але, на її погляд, форма одягу, визначена Державним департаментом України з питань виконання покарань, нівелює її особистість і принижує почуття людської гідності. Режим же за Кримінально-виконавчим кодексом України має сприяти усвідомленню засудженими людської гідності.

Яким має бути рішення начальника колонії?

2. Н., що відбував покарання за ч. 2 ст. 361 КК України, звернувся до адміністрації колонії з проханням надати йому інформацію про порядок роботи, програмне забезпечення і технічні характеристики аудіовізуальних і електронних засобів охорони й нагляду.

Якою має бути відповідь адміністрації колонії?

3. Після попередження спроби втечі засуджених в одній із колоній за ініціативою начальника цієї установи було запроваджено використання електронних браслетів для схильних до втечі засуджених.

Чи правомірні дії начальника колонії?

4. У зв'язку з епізоотією ящура адміністрація колонії мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання (сільськогосподарського профілю виробництва) звернулася до начальника управління Державного департаменту України з питань виконання покарань у Харківській обл. за дозволом на введення в установі особливого режиму на період літніх місяців.

За яких умов і на який термін можливе введення особливого режиму в колонії?

5. Засуджений С., який відмовлявся від виходу на роботу, на думку адміністрації колонії, став злісним порушником установленого порядку відбування покарання. У зв'язку з цим начальник колонії віддав розпорядження застосувати до засудженого гамівну сорочку.

Чи правильні дії начальника колонії? У яких випадках застосовується гамівна сорочка?

6. Засуджений Р. під час перебування на території житлової зони колонії намагався вчинити спробу самогубства, внаслідок чого начальник відділення соціально-психологічної служби прийняв рішення про застосування до засудженого наручників?

Чи правильні дії начальника відділення соціально-психологічної служби?

У яких випадках застосовуються наручники?

7. Під час приймання засуджених у виправну колонію у засудженого Ш. виявлено золотий наручний годинник з дарчим написом на його ім'я. Засуджений звернувся до начальника колонії з проханням не вилучати у нього годинник, який є дорогою пам'яткою про загиблих батьків. Начальник установи зважив на цю обставину і дав вказівку не вилучати у засудженого годинник.

Чи відповідає принципам гуманізму та законності таке рішення начальника колонії?

8. До оперативного підрозділу колонії надійшла інформація про протиправну поведінку одного з працівників колонії, який проносить на територію установи заборонені речовини. На підставі цієї інформації начальником оперативного відділу колонії було прийнято рішення про проведення особистого огляду цього співробітника, яке було здійснено ним особисто у власному кабінеті.

Чи правомірні дії начальника оперативного відділу колонії?

Тема 17. Умови відбування покарання в колоніях
(Тема 8 для студентів V курсу факультетів
№ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10)

Питання для обговорення

1. Права засуджених до позбавлення волі.
2. Обов'язки засуджених до позбавлення волі.
3. Придбання засудженими до позбавлення волі про-

дуктів харчування і предметів першої потреби.

4. Побачення засуджених до позбавлення волі з родичами, адвокатами та іншими особами. Телефонні розмови.

5. Короточасні виїзди за межі виправних і виховних колоній.

6. Одержання засудженими до позбавлення волі посилок (передач) і бандеролей. Листування засуджених до позбавлення волі.

7. Матеріально-побутове забезпечення засуджених до позбавлення волі.

8. Медико-санітарне забезпечення засуджених до позбавлення волі.

9. Загальноосвітнє і професійно-технічне навчання засуджених до позбавлення волі.

Завдання

1. У одній з кримінально-виконавчих установ через обмежені технічні можливості засуджені не змогли скористатися послугами телефонного зв'язку. На прохання засуджених голова ради колективу звернувся до начальника кримінально-виконавчої установи з пропозицією замінити невикористані телефонні переговори побаченнями, зважаючи на те, що чотири телефонні розмови дорівнюють одному довгостроковому побаченню.

Чи можлива така заміна?

2. Після відбування одного місяця покарання в виправній колонії середнього рівня безпеки засуджена Ш. звернулася з проханням до адміністрації надати їй одне тривале побачення з чоловіком та дітьми, які вже прибули на короткострокове побачення.

Яке рішення може прийняти адміністрація?

3. Засуджений Г., що вже відбув половину строку покарання у виправній колонії мінімального рівня безпеки із загальними умовами тримання і який не допустив за цей строк пору-

шень режиму, постійно виконував норми виробітку, звернувся з проханням до адміністрації кримінально-виконавчої установи дозволити йому щомісяця витратити кошти на придбання продуктів харчування і предметів першої необхідності у розмірі 130 % мінімального розміру заробітної плати.

Чи може адміністрація дати такий дозвіл?

4. Засуджений К., який відбував покарання у виправній колонії середнього рівня безпеки, звернувся зі скаргою до прокурора на дії начальника виправної колонії, який не дозволив йому короточасний виїзд за межі місця позбавлення волі у зв'язку зі смертю матері.

Чи обґрунтована скарга засудженого?

5. У посилці на ім'я засудженого Г. серед інших предметів було виявлено дві купюри. Одна вартістю в 20 грн не була прихована від огляду. Інша вартістю у 100 грн була заклеєна між сторінками книги. У цій же посилці знаходились два побутові електрокип'ятильники.

Як у цій ситуації має повестися молодший інспектор служби нагляду та безпеки, який оглядав вміст посилки?

6. Засуджений Б., до 60-річчя якого надійшов поштовий переказ від дружини, звернувся з проханням до начальника виправної колонії дозволити йому придбати на день народження продукти харчування та предмети першої потреби на кошти, що надійшли за поштовим переказом. Начальник установи відмовив у цьому проханні, незважаючи на те, що Б. за своїм станом здоров'я є працездатною особою, а тому має право придбати продукти харчування та предмети першої потреби лише на кошти, зароблені в місцях позбавлення волі.

Чи відповідає чинному законодавству таке рішення начальника колонії?

7. На ім'я засудженого за ч.2 ст. 109 КК України С. надійшов поштовий переказ із-за кордону від невідомої особи на суму 1000 грн. С. дав пояснення співробітнику оперативної

служби, що гроші йому надійшли від колишніх колег по правозахисній діяльності.

Як має повестися з поштовим переказом адміністрація колонії?

8. Начальник відділення соціально-психологічної служби звернув увагу на те, що з гуртожитку, де проживають засуджені відділення, яке він очолює, вийшов, не привітавшись, незнайомий засуджений, у руках якого був фотоапарат. Вимогу зупинитись засуджений проігнорував і попрямував до воріт ізольованої дільниці.

Які порушення були допущені засудженим? Як має повестися у цій ситуації начальник відділення соціально-психологічної служби?

9. Черговий помічник начальника колонії у спальному приміщенні відділення соціально-психологічної служби за завісою з ковдри виявив чотирьох засуджених, що грали в карти. Двоє з гравців були з іншого відділення.

Чи мало місце порушення Правил внутрішнього розпорядку з боку засуджених. Які заходи має застосувати черговий помічник начальника колонії?

10. До засудженого І. на короткострокове побачення прибули родичі. Під час побачення І. почав спілкуватися з ними російською мовою. Присутній при цьому молодший інспектор служби нагляду та безпеки Н. поставив вимогу, щоб розмова на побаченні велась державною мовою. І. на це заявив, що згідно з Конституцією в Україні гарантується використання та захист російської мови. Молодший інспектор служби нагляду та безпеки прийняв рішення припинити побачення і відправив засудженого у відділення соціально-психологічної служби.

Дайте правову оцінку ситуації. Чи правомірні дії молодшого інспектора Н.?

Т е м а 18. Праця засуджених до позбавлення волі

Питання для обговорення

1. Основні положення та принципи залучення засуджених до праці.
2. Умови праці засуджених та її оплати.
3. Особливості організації та залучення до праці окремих категорій засуджених.
4. Відрахування із заробітку або іншого доходу засуджених до позбавлення волі.
5. Пенсійне забезпечення засуджених до позбавлення волі.

Завдання

1. Засудженому С., який утримувався в установі мінімального рівня безпеки, після всіх стягнень на особовий рахунок було зараховано 60 % від суми місячного заробітку. Засуджений звернувся зі скаргою до прокуратури, посилаючись на те, що згідно з законодавством засудженим, які утримуються в установах мінімального рівня безпеки дозволяється витратити кошти у сумі до 100 % мінімальної заробітної плати.

Яку відповідь повинен дати прокурор на скаргу засудженого?

2. Адміністрація установи за підсумками місяця утримала із заробітку засудженого А. вартість одягу, харчування та комунальних послуг. Засуджений А., як було встановлено перевіркою, інвалід II групи.

Яким чином проводяться утримання із заробітку засудженого? Яке рішення слід прийняти за результатами перевірки, щодо засудженого А.?

3. Засуджений Х., що відбув сім місяців покарання у виді позбавлення волі, звернувся до адміністрації установи з клопотанням про надання йому трудової відпустки.

Як повинна відреагувати адміністрація установи?

4. Засуджений К. відмовився від вимог адміністрації щодо виходу на роботу у суботу, мотивуючи відмову тим, що субота є вихідним днем.

Чи вважається така відмова порушенням трудової дисципліни?

5. П'ятнадцятирічний засуджений З., який відбував покарання у виховній колонії (ВК), у зв'язку з виробничою необхідністю був направлений адміністрацією ВК на нічну зміну до столярних майстерен.

Чи є законними такі дії адміністрації ВК?

6. Засуджений Ю., якому виповнилося 60 років, був залучений за рішенням адміністрації установи до праці, але він постійно відмовлявся від виходу на роботу. Адміністрація установи застосувала до засудженого заходи дисциплінарного впливу за відмову від виходу на роботу.

Чи є законним таке рішення адміністрації установи?

7. Г., засуджений до трьох років позбавлення волі, працював на підприємстві установи. Після відбуття півторарічного строку покарання Г. звернувся за призначенням пенсії за віком, оскільки йому виповнилося 60 років. При обчисленні пенсії засуджений Г. врахував трудовий стаж, отриманий на підприємстві установи.

Чи враховується стаж роботи в установі виконання покарань при обчисленні пенсії за віком.

8. У день перед звільненням з установи засуджений У. звернувся до адміністрації з клопотанням про здійснення запису в трудову книжку про роботу на підприємстві установи.

Яку відповідь на клопотання повинна дати адміністрація?

9. Засуджений Р. під час перерви в роботі на підприємстві установи пошкодив робочий спецодяг.

Який вид відповідальності і в якому порядку буде нести засуджений?

Т е м а 19. Виховний вплив на засуджених до позбавлення волі

(для самостійного вивчення)

1. Соціально-виховна робота із засудженими до позбавлення волі.
2. Загальноосвітнє і професійно-технічне навчання засуджених до позбавлення волі.
3. Самодіяльні організації засуджених до позбавлення волі.
4. Богослужіння і релігійні обряди в колоніях.
5. Заходи заохочення, що застосовуються до осіб, позбавлених волі.
6. Заходи стягнення, що застосовуються до осіб, позбавлених волі.
7. Матеріальна відповідальність засуджених до позбавлення волі.

Т е м а 20. Особливості відбування покарання в колоніях різних видів. виконання покарання у виді довічного позбавлення волі

(Т е м а 10 для студентів V курсу факультетів № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10)

(для самостійного вивчення)

1. Особливості відбування покарання в виправній колонії мінімального рівня безпеки.
2. Особливості відбування покарання в виправній колонії середнього рівня безпеки.
3. Особливості відбування покарання в виправній колонії максимального рівня безпеки.
4. Виконання покарання у виді довічного позбавлення волі.
5. Особливості відбування покарання у виді позбав-

лення волі засудженими жінками.

6. Особливості відбування покарання у виді позбавлення волі засудженими неповнолітніми.

**Тема 21. Звільнення від відбування покарання
(Тема 11 для студентів V курсу факультетів
№ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10)**

Питання для обговорення

1. Підстави звільнення від відбування покарання, загальні положення про звільнення.

2. Звільнення на підставі відбуття строку покарання, призначеного вироком суду.

3. Звільнення у зв'язку з помилуванням та на підставі акта амністії.

4. Звільнення на підставі скасування вироку суду і закриття кримінальної справи, а також звільнення у зв'язку з закінченням строків давності виконання обвинувального вироку.

5. Порядок та умови подання до умовно-дострокового звільнення засуджених від покарання і до заміни покарання більш м'яким.

6. Звільнення від відбування покарання у зв'язку з хворобою.

Завдання

1. К. засуджений до трьох років позбавлення волі. Обчислення строку відбування покарання почалося 29 лютого 2004 р.

Назвіть дату звільнення від відбування покарання.

2. А., засуджений до позбавлення волі строком на три роки, відбував покарання у виправній колонії мінімального рівня безпеки. Строк відбування покарання закінчувався 2 травня. А звернувся до начальника установи з клопотанням про звіль-

нення від відбування покарання 30 квітня, оскільки 1 та 2 травня є святковими днями, а 3 травня – вихідний день.

Яке рішення повинен прийняти начальник виправної колонії і на підставі якої правової норми?

3. Б., засуджений до трьох років позбавлення волі, відбував покарання у виправній колонії мінімального рівня безпеки. В установу 29 квітня надійшов Указ Президента України про дострокове звільнення Бурова від покарання у зв'язку з помилуванням. Б. був активним учасником художньої самодіяльності колонії і мав брати участь у концерті засуджених 1 і 2 травня. Адміністрація установи попросила Б. залишитися на святкові дні, і він погодився, що звільнення відбудеться 3 травня. Прокурору про це стало відомо 30 квітня.

Чи законне рішення адміністрації виправної колонії і як повинен відреагувати прокурор?

4. Р. засуджений до шести місяців арешту. Строк відбування покарання починався 31 грудня 2003 р.

Коли закінчиться строк відбування покарання Р.?

5. Засуджений до позбавлення волі Т., строк покарання у якого закінчується через три місяці, звернувся до начальника відділення соціально-психологічної служби з проханням дозволити йому відростити волосся на голові та бороду, тому що він бажає приїхати додому у тому вигляді, у якому його запам'ятали рідні та друзі.

Що має відповісти начальник відділення соціально-психологічної служби?

6. На час звільнення із виховної колонії ніхто з родичів п'ятнадцятирічного Ж. не приїхав до колонії зустріти його. Батьки Ж. проживають у іншому місті, розташованому за 600 км від цієї колонії.

Як у такому випадку повинна діяти адміністрація виховної колонії?

7. При звільненні П., який відбував покарання за ст. 185 КК України, адміністрація виправної колонії винесла постанову про встановлення адміністративного нагляду за звільненим і направила її для виконання в орган внутрішніх справ за місцем попереднього проживання засудженого. Це рішення було мотивовано тим, що П. раніше вже був засуджений до позбавлення волі за крадіжку чужого майна, а під час відбування покарання за останній злочин систематично і злісно порушував вимоги режиму, ознак виправлення не виявив.

Чи відповідає таке рішення закону? Чи має право адміністрація виправної установи виносити постанову про адміністративний нагляд?

8. На момент звільнення з виправної колонії за Л. залишалася заборгованість у розмірі 300 грн. Крім того, він згідно зі ст. 158 КВК України підлягав адміністративному нагляду за місцем проживання як особа, яка тричі засуджувалась до позбавлення волі за умисні злочини, але на шлях виправлення не стала і є небезпечною для суспільства.

Як документально оформити звільнення Л.?

9. Під час звільнення у січні 2003 р. Б., який відбував покарання у виді позбавлення волі у виправній колонії мінімального рівня безпеки із загальними умовами тримання, виявилося, що одяг, в якому він був під час арешту, по-перше, був літнім, а по-друге, – старим і непридатним до носіння. Одяг, який йому видали у колонії, має специфічний вигляд, а крім того, заплатити за нього Б. не міг, бо на його рахунок грошей не було. До міста, де він збирався проживати, їхати півтори доби.

Як має діяти у цьому випадку адміністрація виправної колонії? Яка матеріальна допомога надається особам під час звільнення з виправної колонії?

10. Засуджений Б. за викрадення чужого майна в особливо великих розмірах (ч. 5 ст. 185 КК України) під час відбування покарання тяжко захворів. У зв'язку з цим адміністрація виправної колонії звернулася до суду з поданням про достроко-

ве звільнення засудженого від відбування покарання, додавши одночасно висновки лікарсько-трудової комісії про захворювання засудженого тяжкою хворобою.

Яке рішення повинен прийняти суд і на підставі якої правової норми?

11. Засуджений до двох років позбавлення волі Т. під час відбування покарання захворів на активну форму туберкульозу.

Яке рішення повинна прийняти адміністрація виправної колонії?

12. С., засуджений до двох років виправних робіт, захворів і був визнаний непрацездатним.

Хто і на підставі якої норми повинен прийняти необхідне рішення?

Т е м а 22. Нагляд за особами, звільненими від відбування покарання. здійснення контролю за поведінкою осіб, звільнених від відбування покарання

(Т е м а 12 для студентів V курсу факультетів № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10)

П и т а н н я д л я о б г о в о р е н н я

1. Здійснення контролю за поведінкою осіб, умовно-достроково звільнених від відбування кримінального покарання.

2. Притягнення до відповідальності осіб, які вчинили правопорушення протягом невідбутої частини покарання.

3. Поняття та завдання адміністративного нагляду.

4. Підстави для встановлення адміністративного нагляду. Категорії осіб, щодо яких він встановлюється.

5. Порядок встановлення, здійснення та припинення адміністративного нагляду.

6. Відповідальність осіб, які порушують правила адміністративного нагляду.

Завдання

1. С. був умовно-достроково звільнений від відбування покарання.

У якому порядку встановлюється та здійснюється нагляд за його поведінкою та виховна робота протягом невідбутої частини покарання?

2. Трудовий колектив ТзОВ “Прогрес” звернувся до спостережної комісії з проханням доручити йому здійснення контролю та виховної роботи щодо П., умовно-достроково звільненого від відбування покарання.

За яких умов клопотання може бути задоволено?

3. К. був умовно-достроково звільнений від відбування покарання. Протягом невідбутої частини покарання він ухилявся від громадського контролю, у зв’язку з чим був попереджений. Проте навіть після попередження зборів трудового колективу К. систематично порушував громадський порядок, з’являвся у нетверезому стані у громадських місцях.

Які заходи впливу та в якому порядку можуть бути застосовані щодо К.?

4. Засуджена З., яка відбувала покарання у вигляді позбавлення волі і народила дитину, була звільнена судом від подальшого відбування покарання.

У якому порядку повинен здійснюватися нагляд за її поведінкою?

5. П. був засуджений до позбавлення волі за злочин, пов’язаний із незаконним обігом наркотичних засобів.

Що є підставою для встановлення адміністративного нагляду по відношенню до П.? Які органи встановлюють і здійснюють адміністративний нагляд?

6. До І. був встановлений адміністративний нагляд терміном на два роки. За цей час він неодноразово скоював право-

порушення і залишився небезпечним для суспільства.

Чи може бути продовжений термін адміністративного нагляду щодо І., в якому порядку і наскільки?

7. С., щодо якого здійснювався адміністративний нагляд, начальник органу внутрішніх справ зобов'язав: повідомляти міліцію за місцем його проживання про виїзд за межі району (міста); реєструватися в міліції два рази на тиждень.

Йому було заборонено звільнятися з роботи; зустрічатися з особами, щодо яких встановлений адміністративний нагляд.

Чи є правомірними дії начальника органу внутрішніх справ?

8. К. подав заяву в суд із клопотанням про зняття з нього адміністративного нагляду, бо вважав, що у зв'язку з інвалідністю він перестав бути суспільно небезпечним.

У якому порядку повинно бути розглянуте клопотання К.? Що є підставою для припинення адміністративного нагляду?

9. З метою додаткового контролю начальник органу внутрішніх справ встановив графік заходів негласної перевірки осіб, щодо яких був установлений адміністративний нагляд.

Чи правомірні дії начальника органу внутрішніх справ?

5. СЛОВНИК ОСНОВНИХ ТЕРМІНІВ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОГО ПРАВА

Адміністративний нагляд – система тимчасових примусових профілактичних заходів спостереження і контролю за поведінкою окремих осіб, звільнених з місць позбавлення волі, що здійснюється органами внутрішніх справ. Підставою встановлення адміністративного нагляду є відповідна постанова суду, що виноситься на підставі подання установи виконання покарань або органу внутрішніх справ.

Амністія – повне або часткове звільнення від кримінальної відповідальності і покарання певної категорії осіб, які засуджені за вчинення злочину, або кримінальні справи стосовно яких перебувають у провадженні органів дізнання, досудового слідства чи суду, але не розглянуті останніми, або ж розглянуті, але вироки стосовно цих осіб не набрали законної сили.

Арешт – покарання, що полягає в триманні засудженого в умовах ізоляції і встановлюється на строк від одного до шести місяців. Військовослужбовці відбувають арешт на гауптвахті. Арешт не застосовується до осіб віком до шістнадцяти років, вагітних жінок та до жінок, які мають дітей віком до семи років.

Арештні доми – установи виконання покарань у виді арешту. В арештних домах тримаються повнолітні особи, а також неповнолітні, яким на момент постанови вироку виповнилося шістнадцять років і які засуджені за злочини невеликої тяжкості.

Батьківський комітет – дорадчий орган, який утворюється на підставі ст. 149 Кримінально-виконавчого кодексу України з метою підвищення ефективності виховного впливу на засуджених і надання допомоги адміністрації виховної колонії у питаннях взаємодії з сім'ями засуджених для закріплення результатів їх виправлення, а також для надання допомоги сиротам, особам, які позбавлені батьківського піклування, та засудженим, які втратили соціально корисні зв'язки на волі.

Безпека засуджених (особиста безпека) – стан, при якому ризик завдання засудженому шкоди чи ушкодження обмежений до прийняттого рівня. Право засуджених на особисту безпеку забезпечується державою. У разі виникнення небезпеки жит-

тю і здоров'ю засуджених, які відбувають покарання, що пов'язані з ізоляцією від суспільства, вони мають право звернутися із заявою до будь-якої посадової особи органу чи установи виконання покарань з проханням про забезпечення особистої безпеки.

Будинки дитини при виправних колоніях – дошкільні навчальні заклади для утримання та виховання дітей, матері яких засуджені до покарання у виді позбавлення волі. Відповідно до кримінально-виконавчого законодавства засуджені жінки, крім засуджених до позбавлення волі на строк більше п'яти років за умисні тяжкі та особливо тяжкі злочини, можуть поміщати в будинки дитини своїх дітей віком до трьох років. У будинках дитини забезпечуються умови, необхідні для нормальної життєдіяльності та розвитку дитини. Засуджені жінки можуть спілкуватися зі своїми дітьми у вільний від роботи час без обмежень.

Варта – озброєний підрозділ, призначений для охорони об'єктів, супроводження осіб та вантажів. Засуджені до покарання у виді позбавлення волі направляються до місця відбування покарання і переміщуються в разі необхідності з одного місця відбування покарання в інше під вартою. Переміщення засуджених під вартою здійснюється за рахунок держави.

Взяття під варту – запобіжний захід, що застосовується в справах про злочини, за які законом передбачено покарання у виді позбавлення волі на строк понад три роки. У виняткових випадках цей запобіжний захід може бути застосовано в справах про злочини, за які законом передбачено покарання у виді позбавлення волі і на строк не більше трьох років. Місцями досудового ув'язнення для тримання осіб, щодо яких як запобіжний захід обрано взяття під варту, є слідчі ізолятори. В окремих випадках ці особи можуть перебувати в місцях тримання затриманих. Місцями попереднього ув'язнення для тримання військовослужбовців, щодо яких як запобіжний захід обрано взяття під варту, є гауптвахти Військової служби правопорядку у Збройних Силах України або слідчі ізолятори. В окремих випадках військовослужбовці можуть перебувати в місцях тримання затриманих.

Виконавчий лист – виконавчий документ, який видається судом для примусового виконання судових рішень, в тому числі майнових покарань (штрафу та конфіскації майна).

Виконання вироку – 1) діяльність суду та інших правозастосовних органів, яка полягає у практичній реалізації приписів вироку, що набрав законної сили; 2) стадія українського кримінального процесу, яка розпочинається з моменту набрання вироком законної сили і в якій втілюються в життя судові рішення, зафіксовані цим вироком.

Виправлення засудженого – процес позитивних змін, які відбуваються в його особистості та створюють у нього готовність до самокерованої правослухняної поведінки.

Виправна колонія – кримінально-виконавча установа закритого типу. Виправні колонії виконують покарання у виді позбавлення волі на певний строк, довічного позбавлення волі. Виправні колонії поділяються на колонії мінімального, середнього і максимального рівнів безпеки. Виправні колонії мінімального рівня безпеки поділяються на колонії мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання і колонії мінімального рівня безпеки із загальними умовами тримання.

Виправний центр – кримінально-виконавча установа відкритого типу. Виправні центри виконують покарання у виді обмеження волі стосовно осіб, засуджених за злочини невеликої та середньої тяжкості, а також засуджених, яким даний вид покарання призначено відповідно до статей 82, 389 Кримінального кодексу України.

Виправні роботи – покарання, що встановлюється на строк від шести місяців до двох років і відбувається за місцем роботи засудженого. Із суми заробітку засудженого до виправних робіт провадиться відрахування в дохід держави у розмірі, встановленому вироком суду, в межах від десяти до двадцяти відсотків. Виправні роботи не застосовуються до вагітних жінок та жінок, які перебувають у відпустці по догляду за дитиною, до непрацездатних, до осіб, що не досягли шістнадцяти років, та тих, що досягли пенсійного віку, а також до військовослужбовців, працівників правоохоронних органів, нотаріусів, суддів, прокурорів, адвокатів, державних службовців, посадових осіб органів місцевого

самоврядування.

Вирок – рішення суду першої інстанції про винність або невинність особи. Набрання законної сили обвинувального вироку є підставою виконання і відбування покарання.

Вихователь – посадова особа виховної колонії, на яку покладається обов’язок здійснення соціально-виховної роботи з засудженими неповнолітніми. Старші вихователі та вихователі мають право застосовувати до засуджених неповнолітніх деякі заходи заохочення і стягнення.

Вихователь громадський – особа, яка надає батькам або особам, які їх замінюють, допомогу в перевихованні неповнолітніх, що вчинили злочини чи інші правопорушення. Громадські вихователі неповнолітніх та інші особи, яким доручено проводити з умовно-дostroково звільненими від відбування покарання виховну роботу, контролюють їх ставлення до праці, навчання і поведінку в побуті, надають їм необхідну допомогу.

Виховна колонія – установа виконання покарань, де виконують покарання у виді позбавлення волі на певний строк стосовно засуджених неповнолітніх.

Виховна робота – засіб духовного впливу на засуджених та спроба удосконалити його особистість за час відбування покарання шляхом цілеспрямованого виправного впливу, поновлення або прищеплювання засудженим навичок правильної орієнтації в системі духовно-моральних цінностей, психологічної та іншої підготовки до ведення морального, соціально-корисного способу життя після звільнення з місць позбавлення волі.

Відомчий контроль – контроль вищестоящих організацій за адміністративною, виробничою, науковою, фінансово-господарською та іншими видами діяльності підпорядкованих підприємств, установ і організацій та за виконанням рішень державних органів. За діяльністю органів і установ виконання покарань здійснюється відомчий контроль вищестоящими органами управління і посадовими особами Державного департаменту України з питань виконання покарань, Міністерства юстиції та Міністерства оборони України.

Воєнізовані формування – підрозділи, які відповідно

до закону діють у складі органів і установ виконання покарань, слідчих ізоляторів, призначені для їх охорони та запобігання і припинення дій, що дезорганізують роботу виправних установ.

Втеча – злочин, що полягає у самовільному залишенні особою, яка відбуває покарання у виді позбавлення волі або арешту чи перебуває під вартою як підозрюваний, обвинувачений чи підсудний, місця, де вона утримується. Кримінально караною є також втеча із спеціалізованого лікувального закладу, а також по дорозі до нього. Для попередження втеч застосовуються всі засоби забезпечення режиму в колоніях. Засуджені також повинні відшкодувати збитки, заподіяні колонії, і додаткові витрати, пов'язані з припиненням втечі засудженого.

Гамівна сорочка – спеціальний одяг для буйних осіб для обмеження їх рухів. Застосування гамівної сорочки належить до крайніх заходів впливу на засуджених і може мати місце лише тоді, коли інші заходи щодо припинення буйства або безчинства були вичерпані, проте безрезультатні.

Гауптвахти – спеціальні приміщення, де утримуються військовослужбовці, які засуджені до арешту, взяті під варту або затримані.

Громадська колегія – постійно діючий консультативно-дорадчий орган, утворений при Голові Державного департаменту України з питань виконання покарань з метою сприяння участі громадськості в роботі органів та установ виконання покарань. До складу громадської колегії включаються представники громадських організацій, професійних спілок та інших об'єднань громадян, органів місцевого самоврядування, засобів масової інформації.

Громадський вплив на засуджених – участь громадських формувань або органів місцевого самоврядування в діяльності органів та установ виконання покарань шляхом проведення правової пропаганди з засудженими та організація шефства над ними, залучення засуджених до культурно-масових та спортивних заходів, надання економічної допомоги засудженим, сприяння в організації виховної роботи.

Громадський контроль – один із видів соціального контролю, який здійснюється об'єднаннями громадян та самими

громадянами. Є важливою формою реалізації демократії і способом залучення населення до управління суспільством і державою. Об'єктом є діяльність державних органів, підприємств, установ і організацій, а також поведінка окремих громадян. Однією з форм громадського контролю за дотриманням прав засуджених під час виконання кримінальних покарань є діяльність спостережних комісій.

Громадські ради – постійно діючі консультативно-дорадчі органи, утворені при територіальних управліннях Державного департаменту України з питань виконання покарань з метою сприяння участі громадськості в роботі органів та установ виконання покарань. До складу громадських рад включаються представники громадських організацій, професійних спілок та інших об'єднань громадян, органів місцевого самоврядування, засобів масової інформації.

Громадські роботи – покарання, що полягає у виконанні засудженим у вільний від роботи чи навчання час безоплатних суспільно корисних робіт, вид яких визначають органи місцевого самоврядування. Громадські роботи встановлюються на строк від 60 до 240 годин і відбуваються не більш як чотири години на день. Громадські роботи не призначаються особам, визнаним інвалідами першої або другої групи, вагітним жінкам, особам, які досягли пенсійного віку, а також військовослужбовцям строкової служби.

Групова непокора засуджених – відмова значної кількості засуджених виконувати висунуті до них законні вимоги адміністрації, що не супроводжуються насильством над особою, погромами, підпалами, знищенням майна, захопленням будівель або споруд, опором представникам влади із застосуванням зброї або інших предметів, які використовувалися як зброя (наприклад, оголошення голодування). **Г. н.** є підставою введення режиму особливих умов у колоніях.

Гуманізм – один із принципів права в демократичній державі, за яким визнається цінність людини як особистості, її право на вільний розвиток і виявлення своїх здібностей, утвердження пріоритету блага людини як критерію оцінки суспільних відносин. У кримінально-виконавчому законодавстві прин-

цип гуманізму знаходить свій прояв у праві засуджених на гуманне ставлення до себе і повагу гідності, властивої людській особистості.

Гучномовний електров'язок – електров'язок на об'єкті чи відкритому просторі, у якому відтворення інформації здійснюється за допомогою гучномовця або акустичної системи. Широко використовується як технічний засіб забезпечення режиму у колоніях.

Державна виконавча служба – спеціальна державна служба, що входить до системи органів Міністерства юстиції України і здійснює виконання рішень судів, третейських судів та інших органів, а також посадових осіб відповідно до законів України. Державна виконавча служба виконує покарання у виді штрафу і конфіскації майна.

Державна кримінально-виконавча служба – система органів і установ, що здійснює правозастосовні та правоохоронні функції і складається з центрального органу виконавчої влади з питань виконання покарань зі спеціальним статусом (Державний департамент України з питань виконання покарань), його територіальних органів управління, кримінально-виконавчої інспекції, установ виконання покарань, слідчих ізоляторів, воєнізованих формувань, навчальних закладів, закладів охорони здоров'я, підприємств установ виконання покарань, інших підприємств, установ і організацій, створених для забезпечення виконання завдань Державної кримінально-виконавчої служби України.

Державний виконавець – представник влади, який здійснює примусове виконання судових рішень, постановлених іменем України, та рішень інших органів (посадових осіб), виконання яких покладено на державну виконавчу службу, у порядку, передбаченому законом. Державний виконавець є суб'єктом виконання майнових покарань (штрафу і конфіскації майна).

Державний департамент України з питань виконання покарань – центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом, який безпосередньо реалізовує єдину державну політику у сфері виконання кримінальних покарань.

Дисциплінарний батальйон – спеціальна військова частина, що виконує покарання у виді тримання в дисциплінарному батальйоні засуджених військовослужбовців строкової служби.

Дисциплінарний ізолятор (ДЗО) – приміщення для тримання засуджених до покарання у виді обмеження і позбавлення волі, до яких за порушення режиму відбування покарання застосовано стягнення у виді поміщення у дисциплінарний ізолятор.

Диференціація виконання покарання – принцип виконання покарань, пов'язаних із ізоляцією від суспільства, що полягає в диференційованому підході до засуджених різних груп (різні умови тримання, правовий статус, рівні ізоляції).

Довічне позбавлення волі – покарання, що встановлюється за вчинення особливо тяжких злочинів і застосовується лише у випадках, спеціально передбачених Кримінальним кодексом України, якщо суд не вважає за можливе застосовувати позбавлення волі на певний строк. Довічне позбавлення волі не застосовується до осіб, що вчинили злочини у віці до 18 років, і до осіб у віці понад 65 років, а також до жінок, що були вагітними під час вчинення злочину або на момент постановлення вироку.

Забезпечення особистої безпеки засуджених – застосування адміністрацією установ виконання покарань передбачених законом заходів щодо запобігання посяганням на життя та здоров'я засуджених з боку інших суб'єктів і учасників кримінально-виконавчої діяльності у разі наявності реальної загрози цих посягань.

Законні інтереси засуджених – закріплені в правових нормах конкретної дії прагнення засуджених до володіння тими чи іншими благами, які задовольняються, як правило, за результатами оцінки посадовими особами органів виконання покарань чи адміністрацією установ виконання покарань, прокуратурою, судом поведінки засудженого під час відбування покарання.

Законність – режим (стан) відповідності дій, поведінки, діяльності посадових осіб, громадян та юридичних осіб законам і підзаконним нормативно-правовим актам держави, який утворюється в результаті неухильного додержання останніх усіма

суб'єктами права. Як принцип кримінально-виконавчого законодавства насамперед знаходить свій прояв у п. 14 ст. 92 Конституції України, де зазначено, що виключно законами України визначається діяльність органів і установ виконання покарань.

Заміна покарання – заміна судом з підстав, зазначених у законі чи за актом помилування, у процесі виконання вироку передбаченого ним покарання.

Засуджений – за кримінально-виконавчим законодавством – особа, стосовно якої судом винесено обвинувальний вирок, що набув законної сили. Засуджений користується всіма правами громадянина України з обмеженнями, встановленими законом.

Заходи громадського впливу – заходи виховного характеру, що здійснюються громадськими організаціями і трудовими колективами громадян за місцем проживання до осіб, які порушують правила співжиття, у т. ч., у передбачених законом випадках, і до правопорушників. До умовно-достроково звільнених від відбування покарання осіб, які ухиляються від громадського контролю, збори трудового колективу або громадська організація можуть застосовувати захід впливу у виді громадського попередження.

Заходи заохочення, що застосовуються до засуджених – передбачені у кримінально-виконавчому законодавстві матеріальні та інші заходи, що застосовуються до засуджених за належне виконання ними режимних вимог та сумлінне ставлення до праці, навчання та виховних заходів з метою підтримки належного порядку виконання покарань та стимулювання засуджених до правислухняної поведінки.

Заходи стягнення, що застосовуються до засуджених – передбачені у кримінально-виконавчому законодавстві заходи, які є мірою відповідальності засуджених за порушення встановленого порядку відбування покарання з метою покарання і виховання осіб, які їх вчинили, а також попередження правопорушень.

Заходи фізичного впливу до осіб, позбавлених волі – дії працівників установ виконання покарань, що виявляються у

застосуванні мускульної сили та механічного впливу на будь-який орган, частину тіла або весь організм правопорушника без допомоги спеціальних засобів та зброї для припинення правопорушень з боку засуджених, подолання протидії законним вимогам адміністрації установ виконання покарань, якщо інші способи не забезпечили виконання покладених на них обов'язків.

Звільнення від відбування покарання – інститут кримінального права, кримінально-процесуального права, кримінально-виконавчого права, який передбачає підстави, порядок та умови звільнення від подальшого відбування кримінального покарання.

Злісне невиконання законних вимог персоналу колонії – відмова від виконання наполегливих, неодноразово повторюваних законних вимог чи розпоряджень персоналу колонії при виконанні ними службових обов'язків або відмова, виражена в зухвалій формі, що свідчить про явну зневагу до адміністрації установи виконання покарань. Є підставою застосування до осіб, позбавлених волі, фізичного впливу, спеціальних засобів.

Злісна непокора законним вимогам адміністрації вправної установи або інша протидія адміністрації у законному здійсненні її функцій – злочин, що вчиняється особою, яка відбуває покарання у виді обмеження волі або у виді позбавлення волі, якщо ця особа за порушення вимог режиму відбування покарання була піддана протягом року стягненню у виді переведення до приміщення камерного типу (одиначної камери) або переводилась на більш суворий режим відбування покарання.

Злісний порушник установленого порядку відбування покарання (режиму) – засуджений, який не виконує законних вимог адміністрації, необґрунтовано відмовляється від праці (не менш як три рази протягом року); припинив роботу з метою вирішення трудових та інших конфліктів; вживає спиртні напої, наркотичні засоби, психотропні речовини або їх аналоги чи інші одурманюючі засоби; виготовляє, зберігає, купує, розповсюджує заборонені предмети; бере участь у настільних та

інших іграх з метою здобуття матеріальної чи іншої вигоди; вчинив дрібне хуліганство; систематично ухиляється від лікування захворювання, що становить небезпеку для здоров'я інших осіб, а також вчинив протягом року більше трьох інших порушень режиму відбування покарання за умови, якщо за кожне з цих порушень за постановою начальника колонії або особи, яка виконує його обов'язки, були накладені стягнення, що достроково не зняті або не погашені у встановленому законом порядку.

Злочин – передбачене Кримінальним кодексом України суспільно небезпечне винне діяння (дія або бездіяльність), вчинене суб'єктом злочину.

Зміна умов тримання засуджених до позбавлення волі – зміна правового статусу засуджених як в бік послаблення правообмежень, так і в бік посилення останніх залежно від поведінки засудженого і ставлення до праці та навчання. Умови відбування покарання можуть змінюватися в межах однієї колонії або шляхом переведення до колонії іншого виду.

Ізолятори тимчасового тримання – установи для попереднього ув'язнення підозрюваних та обвинувачених. Особи, щодо яких обрано запобіжний захід у вигляді взяття під варту, можуть перебувати в ізоляторах тимчасового тримання в окремих випадках, що визначаються потребою в проведенні слідчих дій. Особи, які перебувають в ізоляторі тимчасового тримання, мають права і обов'язки, встановлені для громадян України з обмеженнями, що передбачені законодавством.

Ізоляція засуджених – вимога режиму установ виконання покарань, що забезпечується системою охорони кримінально-виконавчих установ, що включає в себе: варту, місце її розташування, пости, сектори спостереження та ведення обстрілу, маршрути руху чергової зміни, інженерно-технічні засоби охорони, пости вартових собак та ін.

Індивідуалізація виконання покарання – принцип виконання покарань, пов'язаних із ізоляцією від суспільства, що полягає в індивідуальному підході до кожного засудженого шляхом вибору потрібних йому заходів впливу.

Іспитовий строк – встановлений судом або передбаче-

ний законом проміжок часу, протягом якого засуджений або звільнений від відбування покарання повинен виконувати покладені на нього обов'язки і не вчинити нового злочину, внаслідок чого він звільняється від відбування покарання.

Карантину, діагностики і розподілу дільниці – структурна дільниця виправних і виховних колоній, де засуджені перебувають протягом 14 діб після прибуття до колонії і піддаються повному медичному обстеженню для виявлення інфекційних, соматичних і психічних захворювань, а також первинному психолого-педагогічному та іншому вивченню.

Карцер – приміщення для одиночного тримання засуджених до покарання у виді арешту та позбавлення волі, до яких за порушення режиму відбування покарання постановою начальника відповідної установи відбування покарань застосовано стягнення у виді поміщення у карцер.

Комісія, яка розглядає матеріали про доцільність встановлення адміністративного нагляду щодо конкретної особи – колегіальний орган установи покарань, до складу якого входять начальник, його перший заступник та заступник із соціально-психологічної роботи, начальники оперативного відділу, відділу по контролю за виконанням судових рішень та відділу нагляду і безпеки, медичної частини, який приймає рішення про необхідність встановлення адміністративного нагляду щодо особи, яка звільняється з установи виконання покарань.

Контроль за діяльністю органів і установ виконання покарань – державні або громадські заходи зі спостереження, перевірки та обліку діяльності установ і органів виконання покарань. Виділяють міжнародний, громадський контроль та контроль органів державної влади та місцевого самоврядування.

Контроль за поведінкою осіб, звільнених від відбування покарання – система виховних і профілактичних заходів, що здійснюється щодо осіб, умовно-достроково звільнених від відбування покарання та звільнених від відбування покарання з випробуванням, метою яких є виправлення і ресоціалізація звільнених осіб.

Контроль органів державної влади та місцевого самоврядування – діяльність державних органів та органів місцевого самоврядування щодо запобігання, виявлення та припи-

нення дій, що суперечать встановленим нормам і правилам. Залежно від суб'єктів виділяють парламентський контроль, контроль органів виконавчої влади, судовий контроль. Крім того, контроль може бути відомчим і надвідомчим. Для здійснення контролю без спеціального дозволу установи виконання покарань мають право відвідувати: Президент України; Прем'єр-міністр України; Уповноважений Верховної Ради України з прав людини; Голова Ради міністрів Автономної Республіки Крим, голови місцевих державних адміністрацій, на території яких вони розташовані; народні депутати України, а також депутати, уповноважені на те Верховною Радою Автономної Республіки Крим, місцевими радами; Генеральний прокурор України, а також уповноважені ним прокурори і прокурори, які здійснюють нагляд за виконанням покарань на відповідній території; сільський, селищний, міський голова – на території відповідної місцевої ради.

Конфіскація майна – покарання, що полягає в примусовому безоплатному вилученні у власність держави всього або частини майна, яке є власністю засудженого. Якщо конфіскується частина майна, суд повинен зазначити, яка саме частина майна конфіскується, або перелічити предмети, що конфіскуються. Конфіскація майна встановлюється за тяжкі та особливо тяжкі корисливі злочини і може бути призначена лише у випадках, спеціально передбачених в Особливій частині Кримінального кодексу України.

Кримінально-виконавча інспекція – орган, який виконує покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, громадських робіт, виправних робіт та здійснює контроль за поведінкою осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням або умовно-достроково, а також звільнених від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років.

Кримінально-виконавче право – галузь права України, що становить собою сукупність юридичних норм, які регулюють порядок виконання (відбуття) кримінального покарання; наукова дисципліна і навчальний курс, що викладається у вищих юридичних закладах освіти.

Кримінально-виконавчі установи – система підпо-

рядкованих Державному департаменту України з питань виконання покарань установ, на які покладено виконання вироків судів до обмеження волі, позбавлення волі та довічного позбавлення волі.

Лікувально-трудова профілакторія – заклади для ізоляції осіб, які страждають на розлади психіки та поведінки внаслідок вживання алкоголю (синдром залежності), поновлення і розвитку в них професійних і трудових навиків, лікування і вироблення у цих осіб установки на тверезий спосіб життя.

Місця позбавлення волі – державні установи, на які за законом покладено обов'язок ізолювати осіб від суспільства (установи виконання покарань, загальноосвітні школи або професійні училища соціальної реабілітації, психіатричні лікарні з суворим наглядом, лікувально-трудова профілакторія, слідчі ізолятори, ізолятори тимчасового тримання, приймальники-розподільники для неповнолітніх, гауптвахти та ін.). Підставою ізоляції осіб можуть бути: обвинувальний вирок суду, застосування судом деяких видів примусових заходів виховного та медичного характеру, обрання запобіжного заходу у виді тримання під вартою, затримання особи, підозрюваної у вчиненні злочину, застосування деяких адміністративно-правових та дисциплінарних заходів.

Обмеження волі – покарання, що полягає у триманні особи в кримінально-виконавчих установах відкритого типу без ізоляції від суспільства в умовах здійснення за нею нагляду з обов'язковим залученням засудженого до праці. Обмеження волі встановлюється на строк від одного до п'яти років. Обмеження волі не застосовується до неповнолітніх, вагітних жінок і жінок, що мають дітей віком до 14 років, до осіб, що досягли пенсійного віку, військовослужбовців строкової служби та до інвалідів першої і другої групи.

Обов'язки засуджених (юридичні обов'язки засуджених) – встановлена в зобов'язуючих і забороняючих нормах міра необхідної поведінки засудженого під час відбування покарання, яка забезпечує досягнення цілей покарання, підтримання правопорядку під час його відбування, дотримання прав і законних інтересів як самого засудженого, так і інших осіб.

Оголошення розшуку – в кримінально-виконавчому

законодавстві дія щодо ініціювання пошуку засуджених до покарань у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, виправних та громадських робіт та осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням, місцезнаходження яких невідоме і початковий розшук яких не дав результатів. Розшук оголошується органом внутрішніх справ за поданням кримінально-виконавчої інспекції. Крім того, розшук оголошується у разі неприбуття засудженого до виправного центру. Засуджений, розшук якого оголошено у зв'язку з ухиленням від покарання, затримується і конвоюється органом внутрішніх справ у порядку, передбаченому кримінально-процесуальним законодавством.

Одиночна камера – приміщення для тримання засуджених військовослужбовців, до яких за порушення режиму відбування покарання у виді арешту застосовано стягнення у виді переведення в одиночну камеру; приміщення для тримання засуджених до покарання у виді тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців, до яких застосоване дисциплінарне стягнення у виді арешту з триманням на гауптвахті; приміщення в установах відбування покарання, де з метою захисту засудженого від можливих посягань на його життя з боку інших засуджених чи запобігання вчиненню ним нового злочину або за наявності медичного висновку за мотивованою постановою начальника установи можуть тримати засуджених.

Оперативний підрозділ органів і установ виконання покарань – структурний підрозділ, основними функціями якого є пошук і фіксація фактичних даних про протиправну діяльність окремих осіб та груп з метою: забезпечення безпеки засуджених, персоналу колоній та інших осіб; виявлення, попередження і розкриття злочинів, учинених у колоніях, а також порушень встановленого порядку відбування покарання; вивчення причин і умов, що сприяють вчиненню злочинів та інших правопорушень; надання правоохоронним органам, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, допомоги в розкритті, припиненні та попередженні злочинів.

Оперативно-розшукова діяльність – система гласних і негласних пошукових, розвідувальних та контррозвідувальних

заходів, що здійснюються із застосуванням оперативних та оперативно-технічних засобів. Є одним із засобів забезпечення режиму в установах виконання покарань. Оперативно-розшукова діяльність здійснюється оперативними підрозділами органів і установ виконання покарань.

Відділ організації охорони установи виконання покарань – структурний підрозділ, основними функціями якого є: охорона й оборона об'єктів кримінально-виконавчої установи; здійснення пропускнуго режиму на об'єктах, які перебувають під охороною; конвоювання засуджених із колонії на виробничі об'єкти й назад, охорона їх під час виконання робіт; зустрічне конвоювання за автомобільними маршрутами, а також екстренне конвоювання.

Охорона установ виконання покарань – комплекс заходів, спрямованих на забезпечення ізоляції засуджених і недопущення вчинення ними втеч та інших злочинів; запобігання проникненню на територію установ сторонніх осіб та заборонених до використання засудженими предметів; забезпечення зберігання матеріальних цінностей установ виконання покарань.

Педагогічна рада – постійно діючий колегіальний орган виховної колонії, головним завданням якого є розгляд питань та надання пропозицій адміністрації виховної колонії щодо організації соціально-виховної та психологічної роботи із засудженими, удосконалення навчально-виховного процесу.

Передача – продукти харчування і предмети першої потреби, вага яких не може перевищувати встановленої поштовими правилами граничної ваги посилки, що передаються громадянами у спеціальних кімнатах адміністративних будівель установ виконання покарань для засуджених. У кримінально-виконавчому законодавстві передбачено особливий порядок приймання та вручення передач засудженим до покарань, що пов'язані з ізоляцією від суспільства, внаслідок чого це є одним з елементів режиму відбування покарання.

Персонал місць попереднього ув'язнення – особи рядового і начальницького складу кримінально-виконавчої системи та військовослужбовці Військової служби правопорядку у Збройних Силах України, а також особи, які працюють у цих

установах за трудовими угодами.

Підприємства установ виконання покарань – казенні підприємства, які здійснюють некомерційну господарську діяльність без мети одержання прибутку для забезпечення професійно-технічного навчання засуджених та залучення їх до праці.

Піклувальна рада при спеціальних виховних установах – самоврядний орган, який формується з представників громадських організацій, органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності та громадян з метою залучення громадськості до вирішення проблем надання допомоги виховним колоніям з питань соціального захисту засуджених; сприяння у вирішенні питань, пов'язаних з поліпшенням становища засуджених, дотриманням їх прав і законних інтересів; здійснення заходів, спрямованих на вдосконалення навчально-виховного процесу у виховних колоніях, зміцнення їх матеріально-технічної бази, вирішення питань трудового і побутового влаштування неповнолітніх осіб, звільнених від відбування покарання.

Позбавлення волі на певний строк – покарання, що полягає в ізоляції засудженого та поміщенні його на певний строк до кримінально-виконавчої установи. Позбавлення волі встановлюється на строк від одного до п'ятнадцяти років, за винятком випадків, передбачених Загальною частиною Кримінального кодексу України.

Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю – вид кримінального покарання, яке призначається за вчинені злочини, характер яких свідчить про неможливість збереження за особою права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю. Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю може призначатись як основне і як додаткове покарання.

Покарання – захід примусу, що застосовується від імені держави за вироком суду до особи, визнаної винною у вчиненні злочину, і полягає в передбаченому законом обмеженні прав і свобод засудженого. Покарання має на меті не тільки кару, а й виправлення засуджених, а також запобігання вчиненню нових злочинів як засудженими, так і іншими особами.

Політика кримінально-виконавча – діяльність держа-

ви у сфері виконання покарань. На формування і реалізацію кримінально-виконавчої політики впливають різні фактори: рівень розвитку демократії, захисту прав людини і громадянина; прояв гуманізму щодо правопорушників; рівень культури, громадської думки і правосвідомості громадян; система моральних цінностей; економічна здатність держави виділяти потрібну кількість ресурсів, необхідних для нормального функціонування органів і установ виконання покарань; рівень, структура і динаміка злочинності; розвиток кримінального законодавства і практика його застосування; рівень розвитку кримінально-виконавчого законодавства і відповідності його міжнародним стандартам поведіння з засудженими; рівень розвитку науки кримінально-виконавчого права.

Помилування – звільнення певної особи від кримінальної відповідальності на підставі акта про помилування. Помилування здійснюється Президентом України стосовно індивідуально визначеної особи. Актом про помилування може бути здійснена заміна засудженому призначеного судом покарання у виді довічного позбавлення волі на позбавлення волі на строк не менше 25 років.

Порушник установленого порядку відбування покарання (режиму) – засуджений, до якого за порушення встановленого порядку відбування покарання застосовувалися заходи стягнення.

Права засуджених (суб'єктивні права засуджених) – закріплена законом і гарантована державою можливість певної поведінки засудженого або користування ним певними соціальними благами, що забезпечується юридичними обов'язками посадових осіб органів і установ виконання покарань, інших суб'єктів правовідносин, що виникають при цьому.

Правила внутрішнього розпорядку установ виконання покарань – правила, що мають своїм завданням конкретизувати окремі питання виконання та відбування кримінального покарання у виді арешту, позбавлення та обмеження волі відповідно до вимог кримінально-виконавчого законодавства України. Правила обов'язкові для усіх арештних домів, кримінально-виконавчих установ та спеціальних виховних установ.

Правовий статус засуджених – заснована на загально-

му статусі громадян України і закріплена в нормативно-правових актах різних галузей права сукупність прав, обов'язків та законних інтересів засуджених, що залежать від призначеного виду кримінального покарання та поведінки в період його відбування.

Приміщення камерного типу – приміщення в колоніях максимального рівня безпеки для тримання найбільш суспільно небезпечних категорій засуджених та колоніях інших рівнів безпеки, де перебувають засуджені, до яких за порушення встановленого порядку відбування покарання було застосовано стягнення у виді переведення до приміщення камерного типу (одиночної камери) на строк до трьох місяців.

Примусове лікування – 1) лікування на підставі судового рішення засуджених, які мають хворобу, що становить небезпеку для здоров'я інших осіб, та відмовляються від лікування. У разі призначення покарання у виді позбавлення волі або обмеження волі примусове лікування здійснюється за місцем відбування покарання. У разі призначення інших видів покарань примусове лікування здійснюється у спеціальних лікувальних закладах; 2) лікування на підставі судового рішення хворого на наркоманію, який ухиляється від добровільного лікування або продовжує вживати наркотичні засоби без призначення лікаря і порушує права інших осіб.

Примусове годування – примусове введення їжі засудженому в разі заявленої відмови від її прийняття. Примусове годування застосовується на підставі медичного висновку в разі, якщо це загрожує життю засудженого. Примусове годування такої особи здійснюється у присутності одного з керівників установи, лікаря, фельдшера та необхідної кількості молодших інспекторів. Перед початком примусового годування лікар пояснює голодуючому про зміни, які загрожують організму, та про необхідність приймання їжі.

Примусові заходи медичного характеру – медична (психіатрична) допомога хворій особі, яка вчинила суспільно небезпечне діяння, шляхом амбулаторного або стаціонарного лікування, що призначається за рішенням суду з метою її обов'язкового лікування, а також запобігання вчиненню нею су-

спільно небезпечних діянь. У кримінально-виконавчих установах примусові заходи медичного характеру можуть застосовуватися до осіб, визнаних обмежено осудними.

Принципи кримінально-виконавчого права – теоретично обґрунтовані основні положення, зумовлені об'єктивними закономірностями реалізації кари, що виражають сутність кримінально-виконавчої діяльності, спрямованої на здійснення правообмежень, властивих покаранням, незалежно від форм застосовуваних примусових заходів.

Прогулянка – можливість щоденного знаходження на свіжому повітрі (двориках для прогулянок) засуджених до покарання у виді арешту та засуджених, які тримаються в дисциплінарному ізоляторі, карцері або приміщенні камерного типу (одиначній камері) колоній.

Режим особливих умов у колоніях – система заходів (посилення охорони, нагляду за засудженими, інші додаткові режимні заходи), що здійснюються в колоніях у випадках стихійного лиха, епідемій, аварій важливих для життєзабезпечення систем, масових заворушень, проявів групової непокори засуджених або в разі виникнення реальної загрози збройного нападу на колонію чи у зв'язку з введенням надзвичайного чи воєнного стану в районі розташування колонії.

Режим у виправних і виховних колоніях – встановлений законом та іншими нормативно-правовими актами порядок виконання і відбування покарання, який забезпечує ізоляцію засуджених; постійний нагляд за ними; виконання покладених на них обов'язків; реалізацію їх прав і законних інтересів; безпеку засуджених і персоналу; роздільне тримання різних категорій засуджених; різні умови тримання засуджених залежно від виду колонії; зміну умов тримання засуджених.

Розшук засуджених та осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням – діяльність органів внутрішніх справ, що здійснюється за поданням органів виконання покарань, спрямована на пошук засуджених та звільнених від відбування покарання з випробуванням осіб, які ухиляються від відбування покарання. Розшук здійснюється в разі, якщо почат-

кові розшукові заходи не дали результатів.

Система покарань – встановлений кримінальним законом і обов'язковий для суду вичерпний перелік покарань, розташований у певному порядку за ступенем їх суворості.

Система органів і установ виконання покарань – сукупність державних органів і установ, що перебувають у певних взаємовідносинах і до компетенції яких відноситься виконання покарань, тобто реалізація властивих покаранням правообмежень. За законодавством України цю систему утворюють Державний департамент України з питань виконання покарань, Міністерство юстиції України та Міністерство оборони України.

Соціальна адаптація звільнених осіб – комплекс правових, економічних, організаційних, соціально-психологічних та інших заходів, які здійснюються щодо звільнених осіб з метою їх пристосування до умов соціального середовища, захисту їх прав і законних інтересів.

Соціальний патронаж – комплекс заходів державної підтримки та допомоги звільненим особам, які здійснюються з метою сприяння цим особам у працевлаштуванні, професійній переорієнтації та перепідготовці, створення належних житлово- побутових умов, запобігання впливу на них криміногенних факторів.

Соціально-виховна робота – цілеспрямована діяльність персоналу органів і установ виконання покарань та інших соціальних інституцій для досягнення мети виправлення і ресоціалізації засуджених.

Спостережні комісії – самоврядний орган, який формується з представників громадських організацій, органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності та громадян з метою залучення громадськості до організації контролю за дотриманням прав і законних інтересів засуджених та осіб, звільнених від відбування покарання; сприяння органам і установам виконання покарань у виправленні і ресоціалізації засуджених та створенні належних умов для їх тримання, залучення до цієї діяльності громадських організацій, органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ

і організацій незалежно від форми власності та громадян; організації виховної роботи з особами, умовно-достроково звільненими від відбування покарання, та громадського контролю за їх поведінкою протягом невідбутої частини покарання; надання допомоги у соціальній адаптації особам, звільненим від відбування покарання.

Строк давності – термін, після закінчення якого особа звільняється від кримінального покарання за умови, що вона не ухилялася від слідства і суду. Закінчення строків давності виконання обвинувального вироку є однією з підстав звільнення від відбування покарання.

Територіальні органи управління Державної кримінально-виконавчої служби України – управління (відділи) в Автономній Республіці Крим, областях, місті Києві та Київській області, місті Севастополі, які здійснюють керівництво оперативно-службовою та фінансово-господарською діяльністю підпорядкованих їм органів і установ та виконують функції, передбачені положеннями про територіальні органи управління.

Територія виправного центру – встановлена за проектом забудови земельна ділянка, на якій розміщені житлова та виробнича зони з розташованими на них об'єктами, що є на балансі установи.

Технічний засіб нагляду й контролю – технічний засіб, призначений для використання персоналом установ виконання покарань для запобігання втечам та іншим злочинам, порушенням встановленого законодавством порядку відбування покарання, отримання необхідної інформації про поведінку засуджених. Адміністрація колонії зобов'язана повідомити засуджених про застосування технічних засобів нагляду і контролю.

Ув'язнений – особа, щодо якої як запобіжний захід обрано взяття під варту. Правове становище ув'язненого визначається кримінально-процесуальним законодавством щодо підозрюваного, обвинуваченого, підсудного та засудженого, стосовно якого вирок ще не набув законної сили, і спеціальними підзаконними актами, які встановлюють правила перебування осіб у місцях попереднього ув'язнення.

Узяті під варту військовослужбовці – військовослужбовці Збройних Сил України та військовозобов'язані під час

проходження ними зборів, а також військовослужбовці інших військових формувань, які підозрюються у вчиненні злочину, обвинувачені та підсудні, до яких за мотивованим рішенням суду як запобіжний захід обрано взяття під варту.

Умовно-дострокове звільнення – звільнення засудженого до покарання у виді виправних робіт, службових обмежень для військовослужбовців, обмеження волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або позбавлення волі від подальшого відбування покарання. Питання про умовно-дострокове звільнення вирішується судом за місцем відбування засудженим покарання. Підставами для умовно-дострокового звільнення є доведення засудженим сумлінною поведінкою і ставленням до праці свого виправлення та фактичне відбуття ним передбаченої законом для даного злочину частини покарання.

Установи виконання покарань – арештні доми, кримінально-виконавчі установи, спеціальні виховні установи (виховні колонії).

Установи для попереднього ув'язнення – слідчі ізолятори Державного департаменту України з питань виконання покарань, гауптвахти Військової служби правопорядку у Збройних Силах України. В окремих випадках, що визначаються потребою в проведенні слідчих дій, функції установ для попереднього ув'язнення можуть виконувати ізолятори тимчасового тримання.

Ухилення від покарання (відбування покарання) – передбачені Кримінальним кодексом України умисні дії засудженого, які полягають у намаганні уникнути належного і повного виконання призначеного судом покарання.

Штраф – покарання, що полягає у грошовому стягненні, що накладається судом у випадках і межах, встановлених в Особливій частині Кримінального кодексу України. Розмір штрафу визначається судом залежно від тяжкості вчиненого злочину та з урахуванням майнового стану винного в межах від 30 до 1000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, якщо статтями Особливої частини зазначеного Кодексу не передбачено вищого розміру штрафу.

**6. ПОТОЧНИЙ (МОДУЛЬНИЙ)
КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ
IV курсу факультету № 9**

ОПИС ПРЕДМЕТА КУРСУ

Курс	Напря́м, осві- тньо-квалі- фікаційний рівень	Характеристика навча- льного курсу (структура кредиту до іспиту)
<p>Кількість кредитів ECTS: 4,0</p> <p>Модулів: 3</p> <p>Змістових модулів: 4</p> <p>Загальна кількість годин: 144</p> <p>Тижневих годин: 4</p>	<p>6.0601 “Право”</p> <p>7.06001 “Спеціаліст”</p>	<p>Обов’язкова:</p> <p>Модуль I</p> <p>Лекцій: 54</p> <p>Практичних занять: 38</p> <p>Модуль II</p> <p>Індивідуальна робота: 14</p> <p>Модуль III</p> <p>Самостійна робота: 38</p> <p>Вид контролю: поточний модульний контроль; за- лік за результатами мо- дульного контролю; іс- пит</p>

**6.1 ПОТОЧНИЙ (МОДУЛЬНИЙ)
КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ
V курсу факультетів № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10**

ОПИС ПРЕДМЕТА КУРСУ

Курс	Напрямок, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчального курсу (структура кредиту до іспиту)
<p>Кількість кредитів ECTS: 2,0</p> <p>Модулів: 3</p> <p>Змістових модулів: 2</p> <p>Загальна кількість годин: 54</p> <p>Тижневих годин: 4</p>	<p>6.0601 “Право”</p> <p>7.06001 “Спеціаліст”</p>	<p>Обов’язкова:</p> <p>Модуль I</p> <p>Лекцій: 26</p> <p>Практичних занять: 14</p> <p>Модуль II</p> <p>Індивідуальна робота: 6</p> <p>Модуль III</p> <p>Самостійна робота: 8</p> <p>Вид контролю: поточний модульний контроль; іспит</p>

6.2. ОРГАНІЗАЦІЯ ПОТОЧНОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Оцінювання знань студентів з кримінально-виконавчого права здійснюється на основі результатів поточного модульного контролю (ПМК). Загальним об'єктом оцінювання знань студентів при ПМК є відповідні частини навчальної програми, засвоєння якої перевіряється під час ПМК.

Завданням ПМК є перевірка розуміння та засвоєння навчального матеріалу відповідного змістового модулю, здатності осмислити зміст теми чи розділу навчальної програми, умінь застосовувати отримані знання при вирішенні практичних завдань.

Об'єктами поточного модульного контролю знань студентів з кримінально-виконавчого права є:

- успішність на практичних заняттях;
- виконання модульних контрольних завдань.

Оцінювання результатів ПМК здійснюється викладачем наприкінці вивчення кожного змістового модулю.

Оцінка за окремий змістовий модуль виставляється як сума двох оцінок:

- 1) кількість балів, отриманих студентом за видами навчальної діяльності (ведення робочого зошиту з предмету, наявність повного конспекту лекцій, активну участь у семінарах, виконання практичних завдань, написання рефератів тощо);
- 2) оцінка за модульну контрольну роботу (у т.ч. у формі тесту).

Максимальна кількість балів, які студент може отримати з предмету за підсумками семестру (з урахуванням заліку або іспиту) становить 100 балів, що складає по 20 балів за кожний модуль, 10 балів за індивідуальну роботу, 50 балів за залік або іспит.

6.3. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПМК для студентів IV курсу факультету № 9

Присутність на заняттях першого ПМК по 1 балу (максимальна 3) ($3*5 = 15$ балів). За написання модульної контрольної роботи від 1 до 5.

Найгірший результат за перший модуль – 5 балів.

Другий ПМК – присутність на заняттях по 1 балу (максимальна 3) ($3*5 = 15$ балів). За написання модульної контрольної роботи від 1 до 5.

Третій ПМК – по 1 балу (максимальна 3) ($3*5 = 15$ балів). За написання модульної контрольної роботи від 1 до 5.

Четвертий ПМК – по 1 балу (максимальна 3,5) ($3,5*4 = 14$ балам + 1 додатковий за найвищу активність). За написання модульної контрольної роботи від 1 до 5.

6.4. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПМК для студентів V курсу факультетів № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10

Присутність на заняттях першого ПМК по 1 балу (максимальна 4) ($4*4 = 16$ балів). За написання модульної контрольної роботи від 1 до 5.

Найгірший результат за перший модуль – 5 балів.

Другий ПМК – присутність на заняттях по 1 балу (максимальна 3) ($3*5 = 15$ балів). За написання модульної контрольної роботи від 1 до 5.

Виконання модульних контрольних завдань може проводитися у формі тестування. Перелік тестів, питань та завдань, порядок і час їх складання, критерії оцінювання визначаються кафедрою і доводяться до відома студентів на початку навчального року, що передує їх проведенню.

Результати ПМК знань студентів вносяться до відомості обліку поточної успішності та є основою для визначення загальної успішності студента і враховуються при визначенні балів при підсумковому контролі знань.

У разі невиконання модульних контрольних робіт з об'єктивних причин студенти мають право за дозволом деканату виконати контрольну роботу до наступного ПМК. Час та порядок складання визначається деканатом разом з кафедрою.

7. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Самостійна робота – вид позааудиторної роботи студента навчального характеру, яка спрямована на вивчення програмного матеріалу навчального курсу.

Під час самостійної роботи студент повинен самостійно опрацювати конспекти лекцій, літературу, нормативні акти, матеріали емпіричних досліджень до тем, що виносяться на практичні заняття.

Формами самостійної роботи є:

- виконання домашніх завдань;
- доопрацювання матеріалів лекції;
- робота в інформаційних мережах;
- опрацювання додаткової літератури;
- складання конспектів тем, що виносяться для самостійного вивчення;
- підготовка контрольних навчальних заходів.

8. ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Відповідно до “Положення про організацію навчального процесу в кредитно-модульній системі підготовки фахівців” індивідуальна робота студентів з цивільного процесу включає до себе:

- анотації прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис тощо;
- написання рефератів та наукових доповідей;
- підготовка наукових статей або тез доповідей на щорічних кафедральних студентських наукових конференціях;
- участь у роботі наукового студентського гуртка;
- написання наукових робіт з кримінально-виконавчого права на Всеукраїнський конкурс наукових студентських робіт.

Вибір студентом індивідуальної роботи здійснюється за погодженням з кафедрою на початку навчального року. Організацію, контроль та оцінку якості виконаної індивідуальної роботи студентів здійснює керівник, який закріплюється кафедрою зі академічною групою або керівник гуртка.

За завданням викладача окремі студенти можуть готувати реферати за темами, які пропонують і узгоджуються із викладачем, що проводить практичні завдання, або лектором. Крім того, за своїм бажанням і інтересами студенти за допомогою викладача-консультанта готують наукові доповіді, які викладають на студентському науковому гуртку, або працюють над курсовими роботами та роботами на конкурс. Оптимальний обсяг реферату – до 10 сторінок, наукової доповіді – до 20 сторінок, курсової роботи – до 25 сторінок. Рукописного тексту і роботи на конкурс – не більше 50 сторінок тексту, набраного на комп'ютері.

Індивідуальна робота представляється для перевірки за 10 днів до початку екзаменаційної сесії.

Диференціація балів за індивідуальну роботу:

- написання рефератів та їх презентація – 3
- конспектування додаткової наукової і навчальної літератури – 2
- написання наукової доповіді і її презентація на засі-

данні наукового студентського гуртка (в разі успішного захисту) – 5

- написання наукової роботи з кримінально-виконавчого права на Всеукраїнський конкурс наукових студентських робіт – 5

- участь у роботі наукового студентського гуртка при обговоренні питань – 1

- публікація тез – 4

- публікація статей – 6.

Загальна кількість балів за індивідуальну роботу – 10 балів.

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ІСПИТУ

1. Державна політика у сфері виконання покарань.
2. Діяльність органів та установ виконання покарань як предмет правового регулювання.
3. Поняття кримінально-виконавчого права.
4. Наука кримінально-виконавчого права.
5. Чинне кримінально-виконавче законодавство.
6. Мета кримінально-виконавчого законодавства.
7. Завдання кримінально-виконавчого законодавства.
8. Принципи кримінально-виконавчого законодавства.
9. Кримінально-виконавчий кодекс України: структура та загальна характеристика.
10. Правила внутрішнього розпорядку установ виконання покарань: структура та загальна характеристика.
11. Відомчі нормативно-правові акти як джерела кримінально-виконавчого права, їх загальна характеристика.
12. Поняття виконання та відбування покарання.
13. Поняття виправлення і ресоціалізації засуджених та їх основні засоби.
14. Спостережні комісії як форма участі громадськості у виправленні та ресоціалізації засуджених.
15. Основи правового статусу засуджених.
16. Суб'єктивні права засуджених.
17. Основні обов'язки засуджених.
18. Законні інтереси засуджених.
19. Органи і установи виконання покарань.
20. Державна кримінально-виконавча служба України.
21. Основні завдання Державного департаменту України з питань виконання покарань.
22. Організаційна структура центрального апарату Державного департаменту України з питань виконання покарань.
23. Організаційна структура виправної колонії.
24. Просторова структура виправної колонії.
25. Місця позбавлення волі, що не є установами виконання покарань.
26. Нагляд і контроль за виконанням кримінальних покарань.
27. Виконання покарання у виді штрафу.
28. Виконання покарання у виді позбавлення права обі-

ймати певні посади або займатися певною діяльністю.

29. Виконання покарання у виді громадських робіт.

30. Порядок виконання і умови відбування покарання у виді виправних робіт.

31. Заходи заохочення і стягнення, що застосовуються до осіб, засуджених до виправних робіт.

32. Виконання покарання у виді конфіскації майна.

33. Виконання покарання у виді арешту.

34. Порядок виконання і умови відбування покарання у виді обмеження волі.

35. Застосування заходів заохочення і стягнення до осіб, засуджених до обмеження волі.

36. Короточасні виїзди засуджених до обмеження волі за межі виправних центрів.

37. Особливості праці засуджених до обмеження волі.

38. Виконання покарання у виді службових обмежень для військовослужбовців.

39. Особливості виконання покарання у виді арешту засудженими військовослужбовцями.

40. Виконання покарання у виді тримання військовослужбовців у дисциплінарному батальйоні.

41. Загальні положення виконання покарань у виді позбавлення волі.

42. Поняття, види, критерії та цілі класифікації засуджених до позбавлення волі.

43. Визначення виду виправної колонії чоловікам.

44. Визначення виду виправної колонії жінкам.

45. Порядок прийняття засуджених до позбавлення волі до виправних і виховних колоній.

46. Розподіл та тримання засуджених в структурних дільницях виправних і виховних колоній.

47. Особливості тримання засуджених до позбавлення волі в дільниці соціальної реабілітації.

48. Категорії засуджених до позбавлення волі, які не підлягають переведенню до дільниці соціальної реабілітації.

49. Зміна умов тримання засуджених до позбавлення волі.

50. Переведення засуджених до позбавлення волі до виправної колонії іншого рівня безпеки або до іншої структурної дільниці.

51. Поняття режиму виконання та відбування покарання.

52. Основні вимоги режиму у колоніях.
53. Засоби забезпечення режиму у колоніях.
54. Охорона виправної колонії як засіб забезпечення ізоляції засуджених до позбавлення волі.
55. Здійснення нагляду за засудженими до позбавлення волі у виправних колоніях.
56. Підстави застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів і зброї у колоніях.
57. Права засуджених до позбавлення волі.
58. Обов'язки засуджених до позбавлення волі.
59. Придбання засудженими до позбавлення волі продуктів харчування і предметів першої потреби.
60. Побачення засуджених до позбавлення волі з родичами, адвокатами та іншими особами. Телефонні розмови засуджених до позбавлення волі.
61. Листування засуджених до позбавлення волі.
62. Короточасні виїзди засуджених до позбавлення волі за межі виправних і виховних колоній.
63. Одержання засудженими до позбавлення волі посилок (передач) і бандеролей.
64. Матеріально-побутове забезпечення засуджених до позбавлення волі.
65. Медико-санітарне забезпечення засуджених до позбавлення волі.
66. Загальноосвітні і професійно-технічне навчання засуджених до позбавлення волі.
67. Праця засуджених до позбавлення волі.
68. Виховний вплив на засуджених до позбавлення волі.
69. Заходи заохочення до осіб, позбавлених волі, та порядок їх застосування.
70. Заходи стягнення до осіб, позбавлених волі, та порядок їх застосування.
71. Поняття злісного порушника устанавленого порядку відбування покарання.
72. Матеріальна відповідальність засуджених до позбавлення волі.
73. Особливості відбування покарання у виправних колоніях мінімального рівня безпеки із загальними та полегшеними умовами тримання.

74. Особливості відбування покарання у виправних колоніях середнього рівня безпеки.

75. Особливості відбування покарання у виправних колоніях максимального рівня безпеки.

76. Особливості відбування покарання у виді позбавлення волі засудженими жінками.

77. Особливості відбування покарання у виді позбавлення волі засудженими неповнолітніми.

78. Умови залишення у виховних колоніях неповнолітніх засуджених та переведення їх із виховних колоній до виправних колоній.

79. Виконання покарання у виді довічного позбавлення волі.

80. Підстави звільнення засуджених від відбування покарання.

81. Порядок дострокового звільнення засуджених від відбування покарання.

82. Порядок умовно-дострокового звільнення від відбування покарання осіб, що відбувають покарання у виді виправних робіт, службових обмежень для військовослужбовців, обмеження волі, тримання у дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або позбавлення волі.

83. Звільнення засуджених від відбування покарання на підставі закону про амністію.

84. Звільнення засуджених від відбування покарання у зв'язку з помилуванням.

85. Звільнення засуджених від відбування покарання через хворобу.

86. Порядок звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років.

87. Припинення відбування покарання і порядок звільнення засуджених.

88. Допомога особам, які звільнені від відбування покарання.

89. Адміністративний нагляд за особами, звільненими від відбування покарання.

90. Здійснення контролю за поведінкою осіб, звільнених від відбування покарання.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ УСПІШНОСТІ СТУДЕНТІВ факультету № 9

Оцінювання знань студентів з кримінально-виконавчого права здійснюється на основі результатів поточного модульного контролю (ПМК). Загальним об'єктом оцінювання знань студентів є відповідні частини навчальної програми, засвоєння якої перевіряється під час ПМК.

Завданням ПМК є перевірка розуміння та засвоєння навчального матеріалу відповідного змістового модулю, здатності осмислити зміст теми чи розділу навчальної програми, умінь застосовувати отримані знання при вирішенні практичних завдань.

Об'єкти поточного модульного контролю знань студентів з кримінально-виконавчого права є успішність на практичних заняттях та виконання модульних контрольних завдань.

Оцінювання результатів ПМК здійснюється викладачем наприкінці вивчення кожного змістового модулю.

Оцінка за окремий змістовий модуль виставляється як сума двох оцінок:

1) кількість балів, отриманих студентом за видами навчальної діяльності: ведення робочого зошита з предмета, наявність повного конспекту лекцій, активна участь у семінарах, виконання практичних завдань, написання рефератів тощо;

2) оцінка за модульну контрольну роботу (у т.ч. у формі тесту).

Максимальна кількість балів, які студент може отримати з предмета за підсумками семестру (з урахуванням заліку або іспиту), становить 100 балів, яка складає по 20 балів за кожний модуль, 10 балів за індивідуальну роботу, 50 балів за залік або іспит.

Присутність на заняттях першого ПМК по 1 балу (максимальна 3) ($3 * 5 = 15$ балів). За написання модульної контрольної роботи від 1 до 5.

Найгірший результат за перший модуль – 5 балів.

Другий ПМК – присутність на заняттях по 1 балу (мак-

симальна 3) ($3 * 5 = 15$ балів). За написання модульної контрольної роботи від 1 до 5.

Третій ПМК – по 1 балу (максимальна 3) ($3 * 5 = 15$ балів). За написання модульної контрольної роботи від 1 до 5.

Четвертий ПМК - по 1 балу (максимальна 3,5) ($3,5 * 4 = 14$ балам + 1 додатковий за найвищу активність). За написання модульної контрольної роботи від 1 до 5.

Виконання модульних контрольних завдань може проводитись у формі тестування. Перелік тестів, питань та завдань, порядок і час їх складання, критерії оцінювання визначаються кафедрою і доводяться до відома студентів на початку навчального року, що передує їх проведенню.

Результати ПМК знань студентів заносяться до відомості обліку поточної успішності та є основою для визначення загальної успішності студента і враховуються при визначенні балів підсумкового контролю знань.

У разі невиконання модульних контрольних робіт з об'єктивних причин студенти мають право за дозволом деканату виконати контрольну роботу до наступного ПМК. Час та порядок складання визначається деканатом разом з кафедрою.

Підсумкове оцінювання рівня знань студентів з кримінально-виконавчого права у VII семестрі здійснюється на основі результатів ПМК та індивідуальної роботи студентів за 50-бальною шкалою у формі заліку. Студент, який за результатами семестру в сукупності набрав менше 20 балів, залік не одержує.

Підсумкове оцінювання рівня знань студентів з кримінально-виконавчого права у VIII семестрі здійснюється у формі іспиту на основі результатів ПМК, індивідуальної роботи студентів та підсумкового контролю знань студентів (ПКЗ) за 100-бальною шкалою. Результати ПМК та індивідуальної роботи студентів оцінюються в діапазоні від 0 до 50 балів; завдання, що виносяться на ПКЗ, від 0 до 50 балів.

Допуск до іспиту студент отримує, якщо він за результатами VIII семестру набрав не менше 20 балів. Конкретний перелік питань та завдань, що охоплюють весь зміст навчальної дисципліни, визначається кафедрою і доводиться до студентів на початку навчального року. До екзаменаційного білета вклю-

чаються, як правило, три питання.

До відомості обліку підсумкової успішності заносяться сумарні результати у балах ПМК, індивідуальної роботи студентів та ПКЗ.

10.1. КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ УСПІШНОСТІ СТУДЕНТІВ факультетів № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10

Оцінювання знань студентів з кримінально-виконавчого права здійснюється на основі результатів ПМК. Загальним об'єктом оцінювання знань студентів при ПМК є відповідні частини навчальної програми, засвоєння якої перевіряється під час ПМК.

Завданням ПМК є перевірка розуміння та засвоєння навчального матеріалу відповідного змістового модулю, здатності осмислити зміст теми чи розділу навчальної програми, умінь застосовувати отримані знання при вирішенні практичних завдань.

Об'єктом поточного модульного контролю знань студентів з кримінально-виконавчого права є успішність на практичних заняттях та виконання модульних контрольних завдань.

Оцінювання результатів ПМК здійснюється викладачем наприкінці вивчення кожного змістового модулю.

Оцінка за окремий змістовий модуль виставляється як сума двох оцінок:

1) кількість балів, отриманих студентом за видами навчальної діяльності: ведення робочого зошита з предмета, наявність повного конспекту лекцій, активна участь у семінарах, виконання практичних завдань, написання рефератів тощо;

2) оцінка за модульну контрольну роботу (у т.ч. у формі тесту).

Максимальна кількість балів, які студент може отримати з предмета за підсумками семестру (з урахуванням заліку або іспиту), становить 100 балів, яка складає по 20 балів за кожний модуль, 10 балів за індивідуальну роботу, 50 балів за залік або іспит.

Присутність на заняттях першого ПМК по 1 балу (максимальна 4) ($4 * 4 = 16$ балів). За написання модульної контрольної роботи від 1 до 5.

Найгірший результат за перший модуль – 5 балів.

Другий ПМК – присутність на заняттях по 1 балу (максимальна 3) ($3 * 5 = 15$ балів). За написання модульної контрольної роботи від 1 до 5.

Виконання модульних контрольних завдань може проводитись у формі тестування. Перелік тестів, питань та завдань, порядок і час їх складання, критерії оцінювання визначаються кафедрою і доводяться до відома студентів на початку навчального року, що передує їх проведенню.

Результати ПМК знань студентів заносяться до відомості обліку поточної успішності та є основою для визначення загальної успішності студента і враховуються при визначенні балів підсумкового контролю знань.

У разі невиконання модульних контрольних робіт з об'єктивних причин студенти мають право за дозволом деканату виконати контрольну роботу до наступного ПМК. Час та порядок складання визначається деканатом разом з кафедрою.

Підсумкове оцінювання рівня знань студентів з кримінально-виконавчого права здійснюється у формі іспиту на основі результатів ПМК, індивідуальної роботи студентів та підсумкового контролю знань студентів (ПКЗ) за 100-бальною шкалою. Результати ПМК та індивідуальної роботи студентів оцінюються в діапазоні від 0 до 50 балів; завдання, що виносяться на ПКЗ, від 0 до 50 балів.

Допуск до іспиту студент отримує, якщо він за результатами VIII семестру набрав не менше 20 балів. Конкретний перелік питань та завдань, що охоплюють весь зміст навчальної дисципліни, визначається кафедрою і доводиться до студентів на початку навчального року. До екзаменаційного білета включаються, як правило, три питання.

До відомості обліку підсумкової успішності заносяться сумарні результати у балах ПМК, індивідуальної роботи студентів та ПКЗ.

Підсумкова оцінка з предмета виставляється в залікову книжку згідно з такою шкалою:

Оцінка за шкалою ECTS	ВИЗНАЧЕННЯ	За національною системою	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НЮАУ
A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89
C	ДОБРЕ – в загальному правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно попрацювати перед тим, як перескласти	2	35 – 59
F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		1 – 34

11. СПИСОК НОРМАТИВНИХ АКТІВ ТА ЛІТЕРАТУРИ

Кримінально-виконавчий кодекс України від 11 лип. 2003 р. / Офіц. вісн. України. – 2003. – № 33. – Ст. 1767.

Про попереднє ув'язнення: Закон України від 30 лип. 1993 р. № 3352-ХП // Відом. Верхов. Ради України. – 1993. – № 35. – Ст. 360.

Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі: Закон України від 1 груд. 1994 р. № 264/94-ВР // Там же. – 1994. – № 52. – Ст. 455.

Про застосування амністії в Україні: Закон України від 1 жовт. 1996 р. № 292/96-ВР // Там же. – 1996. – № 48. – Ст. 263.

Про соціальну адаптацію осіб, які відбували покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк: Закон України від 10 лип. 2003 р. № 1104-IV // Офіц. вісн. України. – 2003. – № 32. – Ст. 1681.

Про Державну кримінально-виконавчу службу України: Закон України від 23 черв. 2006 р. № 2713-IV // Там же. – 2005. – № 30. – Ст. 409.

Про чисельність Державної кримінально-виконавчої служби України: Закон України від 2 берез. 2000 р. № 1526-III в ред. Закону України від 14 квіт. 2009 р. № 1254-IV // Там же. – 2009. – № 43. – Ст. 1429.

Про внесення змін до Кримінально-виконавчого кодексу України щодо забезпечення прав засуджених осіб в установах виконання покарань: Закон України від 21 січ. 2010 р. № 1828-VI // Там же. – 2010. – № 9. – Ст. 424.

Положення про дисциплінарний батальйон у Збройних Силах України: Затв. Указом Президента України від 5 квіт. 1994 р. № 139/94 // Укази Президента України. – 1997. – Т.1. – С. 616.

Положення про здійснення помилування: Затв. Указом Президента України від 19 лип. 2005 р. № 1118/2005 // Офіц. вісн. України. – 2005. – № 29. – Ст. 1705.

Концепція реформування Державної кримінально-виконавчої служби України: Схвалено Указом Президента України від 25 квіт. 2008 р. № 401/2008 // Там же. – 2008. – № 33. – Ст. 1082.

Державна програма покращення умов тримання засу-

джених та осіб, взятих під варту, на 2006-2010 роки: Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 3 серп. 2006 р. № 1090 // Офіц. вісн. України. – 2006. – № 32. – Ст. 2315.

Положення про Державний департамент України з питань виконання покарань: Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 10 черв. 2009 р. № 587 // Там же. – 2009. – № 44. – Ст. 1475.

Концепція соціальної адаптації осіб, які відбували покарання у виді позбавлення волі на певний строк: Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 жовт. 2008 р. № 1385-р // Там же. – 2008. – № 84. – Ст. 2830.

Концепція Державної цільової програми реформування Державної кримінально-виконавчої служби на період до 2017 року: Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 26 листоп. 2008 р. № 1511-р // Там же. – 2008. – № 93. – Ст. 3087.

План заходів з реалізації Концепції соціальної адаптації осіб, які відбували покарання у виді позбавлення волі на певний строк, до 2015 року: Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 1 лип. 2009 р. № 740-р // Уряд. кур'єр. – 2009. – № 123. – 11 лип.

Інструкція про проведення виконавчих дій: Затв. наказом Міністра юстиції України від 15 груд. 1999 р. № 74/5 // Офіц. вісн. України. – 1999. – № 51. – Ст. 2563.

Про затвердження нормативно-правових актів з питань медико-санітарного забезпечення осіб, які утримуються у слідчих ізоляторах та установах виконання покарань Державного департаменту України з питань виконання покарань: Наказ Державного департаменту України з питань виконання покарань та Міністерства охорони здоров'я України від 18 січ. 2001 р. № 3/6 // Там же. – 2000. – № 12. – Ст. 485.

Інструкція про порядок і умови відбування арешту засудженими військовослужбовцями: Затв. наказом Міністра оборони України від 26 лют. 2002 р. № 81 // Там же. – 2002. – № 16. – Ст. 889.

Інструкція про організацію здійснення адміністративного нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі: Затв.

наказом Міністерства внутрішніх справ України та Державного департаменту України з питань виконання покарань від 4 листоп. 2003 р. № 1303/203 // Офіц. вісн. України. – 2004. – № 2. – Ст. 103.

Правила внутрішнього розпорядку установ виконання покарань: Затв. наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань від 25 груд. 2003 р. № 275 // Офіц. вісн. України. – 2003. – № 52. – Ст. 2898.

Інструкція про порядок розподілу, направлення та переведення для відбування покарання осіб, засуджених до позбавлення волі: Затв. наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань від 16 груд. 2003 р. № 261 // Там же. – 2004. – № 1. – Ст. 11.

Положення про комісію з питань розподілу, направлення та переведення для відбування покарання осіб, засуджених до позбавлення волі: Затв. наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань від 16 груд. 2003 р. № 261 // Там же. – 2004. – № 1. – Ст. 11.

Положення про Апеляційну комісію з питань розподілу, направлення та переведення для відбування покарання осіб, засуджених до позбавлення волі: Затв. наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань від 16 груд. 2003 р. № 261 // Там же. – 2004. – № 1. – Ст. 11.

Інструкція про порядок виконання покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, та здійснення контролю щодо осіб, засуджених до таких покарань: Затв. наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань та Міністерства внутрішніх справ України від 19 груд. 2003 р. № 270/1560 // Там же. – 2004. – № 2. – Ст. 90.

Інструкція з організації порядку і умов виконання покарання у виді обмеження волі: Затв. наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань від 16 лют. 2005 р. № 27 // Там же. – 2004. – № 10. – Ст. 511.

Бараш Є.Ю. Організація діяльності установ виконання покарань в Україні: Навч. посіб. – Х.: Харк. нац. ун-т внутр. справ, 2008. – 136 с.

Гель А.П., Семаков Г.С., Яковець І.С. Кримінально-виконавче право України: Навч. посіб. / За ред. А.Х. Степанюка. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 624 с.

Довідник працівника кримінально-виконавчої інспекції / Уклад.: Р.М. Гура, А.Х. Степанюк, В.В. Шкадюк. – Х.: Вид. СПД ФО Н.М. Вапнярчук, 2005. – 464 с.

Кримінально-виконавче право України: Зб. нормативно-правових документів / Уклад. А.Х. Степанюк. – Х.: Право, 2005. – 464 с.

Кримінально-виконавче право України: Підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / За ред. А.Х. Степанюка. – Х.: Право, 2005. – 256 с.

Кримінально-виконавчий кодекс України: Наук.-практ. комент. / А.Х. Степанюк, І.С. Яковець; За заг. ред. А.Х. Степанюка. – Х.: Одіссей, 2005. – 560 с.

Науково-практичний коментар Кримінально-виконавчого кодексу України / А.П. Гель, О.Г. Колб, В.О. Корчинський та ін.; За заг. ред. А.Х. Степанюка. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 496 с.

Права людини і професійні стандарти для працівників пенітенціарної системи в документах міжнародних організацій. – К.: Сфера, 2002. – 293 с.

Романов М. Дисциплінарна відповідальність засуджених до позбавлення волі. – Х.: Фоліо, 2004. – 160 с.

Степанюк А.Х., Яковець І.С. Втілення міжнародних стандартів у практику діяльності кримінально-виконавчої системи: Моногр. – Х.: Кроссруд, 2007. – 184 с.

Трубников В.М., Чеботарьова Ю.А. Правовий статус засуджених до позбавлення волі: Моногр. – Х.: ХНУ, 2006. – 372 с.

Черненко М.П. Виконання майнових покарань. – Х.: Вид. СПД ФО Н.М. Вапнярчук, 2006. – 176 с.

Ягунов Д.В. Пенітенціарна система України: історичний розвиток, сучасні проблеми та перспективи реформування: Моногр. – 2-ге вид. – Черкаси: Вид-во Ю.А. Чабаненко, 2008. – 343 с.

Як змусити стандарти працювати: Практ. посіб. по ефективному застосуванню міжнародних тюремних правил. – Донецьк: Схід. видавн. дім, 2001. – 212 с.

Яковець І.С. Первинна класифікація засуджених до позбавлення волі та їх розподіл в установи виконання покарань: Моногр. – Х.: Кроссруд, 2006. – 208 с.

З М І С Т

1.	Вступ.....	3
2.	Загальний розрахунок годин навчальної дисципліни “Кримінально-виконавче право”.....	5
2.1	Загальний розрахунок годин навчальної дисципліни “Кримінально-виконавче право” для студентів факультету № 9.....	5
2.2	Загальний розрахунок годин навчальної дисципліни “Кримінально-виконавче право” для студентів факультетів № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7,10.....	8
3.	Програма навчальної дисципліни “Кримінально-виконавче право”.....	10
4.	Завдання до практичних занять та самостійної роботи.....	21
5.	Словник основних термінів кримінально-виконавчого права.....	68
6.	Поточний (модульний) контроль знань студентів IV курсу факультету № 9.....	91
6.1.	Поточний (модульний) контроль знань студентівV курсу факультетів № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10.....	92
6.2.	Організація поточного модульного контролю.....	93
6.3.	Оцінювання результатів ПМК для студентів IV курсу факультету № 9.....	94
6.4.	Оцінювання результатів ПМК для студентів V курсу факультетів № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10.....	94
7.	Самостійна робота студентів.....	95
8.	Індивідуальна робота студентів.....	96
9.	Перелік питань для іспиту.....	98
10.	Критерії оцінки успішності студентів факультету № 9.....	102
10.1.	Критерії оцінки успішності студентів факультетів № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10.....	104
11.	Список нормативних актів та літератури.....	107

Навчальне видання

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
ПОСІБНИК**

**ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО”
(ВІДПОВІДНО ДО ВИМОГ ЕСТС)
ДЛЯ СТУДЕНТІВ ІV КУРСУ ФАКУЛЬТЕТУ № 9
ТА СТУДЕНТІВ V КУРСУ ФАКУЛЬТЕТІВ
№ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10**

У к л а д а ч і: ЛИСОДЄД Олександр Володимирович,
ТКАЧОВА Олена Вікторівна,
ЧЕРНЕНОК Максим Петрович.

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА ВИПУСК В.В. ГОЛІНА

Редактор *Н.І. Верховська*
Комп'ютерна верстка *Л.П. Лавриненко*

План 2009. поз. 49, 50

Підписано до друку 05.08.2010. Формат 60×84 ¹/₁₆. Папір офсетний.
Гарнітура Times. Умови, друк. арк. 7. Об лік.-вид. арк. 4,6.
Вид. № 522. Тираж 500 прим.

Видавництво «Право» Національної академії правових наук України
Україна, 61002, Харків, вул. Чернишевська, 80

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції — серія ДК № 559 від 09.08.2001 р.

Надруковано в друкарні СПДФО Білетченко
тел. 8(057) 758-35-98